

Specializirana sodišča

Več držav članic ima specializirana sodišča, ki obravnavajo posebne zadeve. Takšna sodišča pogosto obravnavajo spore v zvezi z upravnimi zadevami ali v nekaterih primerih spore med posamezniki ali podjetji.

Več držav članic ima specializirana sodišča za upravne zadeve, tj. spore med organi javne uprave in posamezniki ali podjetji v zvezi z odločitvami organov javne uprave, kot so spor glede gradbenega dovoljenja, dovoljenja za opravljanje podjetništva ali obvestila o davčnem izračunu.

Kar zadeva spore med posamezniki in/ali podjetji („civilne zadeve“), imajo nekatere države članice specializirana sodišča na področju delovnopравниh zadev.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Zadnja posodobitev: 18/01/2019

Specializirana sodišča - Belgija

Ta stran vsebuje informacije o organiziranosti specializiranih sodišča v Belgiji.

Specializirana sodišča

Vse v zvezi s specializiranimi sodišči na določenem področju (delovno pravo, gospodarsko pravo) najdete v razdelku z naslovom „redna sodišča“.

Ustavno sodišče

 Ustavno sodišče preverja **skladnost** zakonov, uredb in odlokov **z ustavo**. Nadzoruje tudi **pravilno delitev pristojnosti** med zveznimi enotami in zvezno državo.

Je sodišče z 12 sodniki, ki zagotavljajo, da belgijski zakonodajalci spoštujejo ustavo. Sodišče lahko **zakone, uredbe in odloke razveljavi ali zadrži**. Ustavno sodišče je bilo ustanovljeno kot specializirano sodišče. Zaradi svoje posebne naloge je neodvisno od zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti.

Nasledilo je „arbitražno sodišče“, ustanovljeno leta 1980 v obdobju postopnega preoblikovanja Belgije v zvezno državo. Prvoten naziv mu je dodelil ustanovitelj zaradi njegove posebne naloge arbitra med različnimi zakonodajalci, zvezno državo ter skupnostmi in regijami. Njegova naloga je omejena na nadzor nad skladnostjo zakonov, uredb in odlokov s pravili delitve pristojnosti iz ustave in zakonov o institucionalnih reformah.

Naziv „ustavno sodišče“, ki ga ima od 7. maja 2007, bolj ustreza njegovim pristojnostim, razširjenim na nadzor zakonov, uredb in odlokov v skladu z II. poglavjem ustave (členi od 8 do 32 o pravicah in svoboščinah Belgijcev) ter členi 170 in 172 (zakonitost in enakopravnost davkov) in 191 (zaščita tujcev).

Francoski jezikovni skupini pripada **6 sodnikov**, 6 pa nizozemski jezikovni skupini. Eden od sodnikov mora imeti zadovoljivo znanje nemščine. V vsaki jezikovni skupini imajo 3 sodniki najmanj 5 let izkušenj kot člani parlamentarne skupščine, 3 sodniki pa so delovali na področju prava (profesor prava na belgijski univerzi, sodnik na pritožbenem sodišču ali državnem svetu, strokovni sodelavec na ustavnem sodišču).

Vir: stran [ustavnega sodišča](#).

Upravna sodišča

Državni svet

Kot institucija, ki je hkrati svetovalna in sodna, na stičišču zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti, [Državni svet](#) obstaja predvsem zaradi želje zakonodajalca, da vsem fizičnim ali pravnim osebam zagotovi učinkovito pravno sredstvo proti nepravilnim upravnim aktom, ki bi jim povzročili škodo.

Zadržanje in razveljavitev upravnih aktov (odredbe ali pravilniki), ki so v nasprotju z veljavnimi pravnimi pravili, sta glavni pristojnosti Državnega sveta.

Zaščita pred samovoljnostjo uprave pa ni edina naloga sveta. Ima tudi **funkcijo svetovalnega organa** v zadevah, ki se nanašajo na zakone in druge predpise.

Državni svet je tudi **pritožbeni sodnik**, ki presoja o pritožbah **zoper odločbe** nižjih **upravnih sodišč**.

Državni svet odloča z odločbami in odloki na podlagi danih zahtevkov.

Svet **sestavlja** 44 članov, ki imajo dosmrtni mandat, in sicer 1 prvi predsednik, 1 predsednik, 14 predsednikov oddelkov in 28 državnih svetnikov.

Člani zasedajo v generalni skupščini Državnega sveta in v enem od oddelkov upravnega sodišča ali zakonodajnem oddelku.

Vir: [spletna stran belgijskega Državnega sveta](#).

Pravne zbirke podatkov s teh področij

Spletna stran [Državnega sveta](#).

Spletna stran [ustavnega sodišča](#).

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je brezplačen.

Sorodne povezave

Zvezna javna služba za pravosodje

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 03/08/2017

Specializirana sodišča - Bolgarija

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.
Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [bg](#).

V tem delu so predstavljena specializirana sodišča v Bolgariji.

Specializirana sodišča

V Bolgariji ni specializiranih delovnih, pomorskih, trgovinskih ali drugih specializiranih sodišč. Na okrožnih sodiščih so specializirani trgovinski oddelki. Na vseh sodiščih v sodni hierarhiji so oddelki civilnih in kazenskih senatov, oddelkov in kolegijev.

Upravna sodišča

S sprejetjem novega zakona o upravnem postopku leta 2006 je bil v Republiki Bolgariji vzpostavljen sistem upravnih sodišč, ki ga sestavlja 28 upravnih sodišč na okrožni ravni in vrhovno upravno sodišče.

Upravna sodišča na okrožni ravni

Upravna sodišča so pristojna v vseh predlogih oziroma zahtevkih za:

- sprejetje, spremembo, preklic ali izrek ničnosti upravnih aktov;
- izrek ničnosti ali izpodbijanje dogovorov na podlagi zakona o upravnem postopku;
- pravna sredstva zoper neupravičeno ravnanje ali opustitve uprave;
- zaščito pred krivičnimi prisilnimi ukrepi;
- povračilo škode, ki nastane zaradi dejanj, ukrepov in opustitev upravnih organov in uradnikov, ki niso v skladu z zakonom;
- povračilo škode, ki nastane zaradi izvršitve prisilnih ukrepov;
- izrek ničnosti, zavržbo ali razveljavitev sodb, ki so bile izrečene na upravnih sodiščih;
- ugotovitev nepravilnosti pri upravnih aktih v skladu z zakonom o upravnem postopku.

Vsak lahko sproži postopek za ugotovitev, ali obstaja upravna pravica ali pravno razmerje, če ima pravni interes in ni na voljo drugega pravnega sredstva.

Zadeve obravnava upravno sodišče, v čigar sodnem območju ima organ, ki je izdal sporni upravni akt, sedež; če ima ta sedež v tujini, je pristojno upravno sodišče mesta Sofija.

Zoper upravne akte, s katerimi se neposredno izvajajo zunanja, obrambna in varnostna politika, ni mogoče vložiti pravnega sredstva, razen če z zakonom ni določeno drugače.

Vrhovno upravno sodišče

 [Vrhovno upravno sodišče](#) obravnava pritožbe in ugovore zoper akte sveta ministrov, predsednika vlade, podpredsednika vlade, ministrov, vodij drugih institucij, ki so neposredno podrejeni svetu ministrov, vrhovnega sodnega sveta, bolgarske nacionalne banke in okrožnih guvernerjev ter druge zakonsko določene akte; pristojen je za sojenje pri spodbijanju zakonskih instrumentov sekundarne zakonodaje; kot kasacijsko sodišče preučuje sodne odločbe, odloča v upravnih zadevah in obravnava predloge za razveljavitev dokončnih sodnih odločb v upravnih zadevah.

Vrhovno upravno sodišče sestavljata dva kolegija z različnimi oddelki, ki jima predsedujejo predsednik sodišča in njegovi namestniki.

Ostala specializirana sodišča

Vojaška sodišča

Vojaška sodišča so bila prvič vzpostavljena 1. julija 1879. Sistem vojaških sodišč je bil nato prestrukturiran leta 1956 po namestitvi vojsk v Sofijo, Plovdiv, Sliven, Varno in Pleven. To strukturo imajo vojaška sodišča še danes.

Vojaško sodišče

[Vojaško sodišče](#)

Vojaška sodišča so kot sodišča prve stopnje pristojna za kazenske zadeve v primeru, ko so vojaki, generali, oficirji, podoficirji in vojaški uslužbenci drugih ministrstev in agencij, civilno osebje na ministrstvu za obrambo, v bolgarski vojski, v strukturah, ki so podrejene ministru za obrambo, v agenciji za nacionalno varnost in v nacionalni obveščevalni službi kazniva dejanja storili med opravljanjem svojih nalog. Za zadeve, v katerih odloča vojaško sodišče, je v vmesni pritožbeni obravnavi pristojno vojaško pritožbeno sodišče. V zakonu o kazenskem postopku je določena pristojnost vojaških sodišč. Ta sodišča imajo isti statut kot okrožna sodišča.

Arbitražno sodišče na bolgarski gospodarski zbornici

Arbitražno sodišče na bolgarski gospodarski zbornici rešuje civilnopravne lastninske spore in spore zaradi zapolnjevanja vrzeli v pogodbah ali zaradi prilagajanja pogodb novim okoliščinam ne glede na to, ali imata ena ali obe stranki domicil v Republiki Bolgariji ali v tujini.

Arbitražno sodišče pri bolgarski gospodarski zbornici je najpomembnejša arbitražna institucija v Bolgariji, ki si je zaupanje pridobila z izjemno profesionalnostjo kot organ za poravnavo pravnih sporov. Letno reši med 250 in 300 (tako mednarodnih kot nacionalnih) sporov. 82 % nacionalnih sporov je rešenih v devetih mesecih, 66 % mednarodnih sporov pa v 12 mesecih.

Obenem [arbitražno sodišče](#) dejavno sodeluje v procesu izboljševanja zakonodaje na področju arbitraže. Arbitražno sodišče ne more odločati v sporih o pravicah v zvezi z nepremičninami, zahtevki za preživitino ali pravicah, ki izhajajo iz delovnega razmerja, ali v sporih o neopredmetenih sredstvih ali na področju družinskega prava.

Pravna podatkovna baza

Spletne strani sodišč

Vsako bolgarsko sodišče ima spletno stran s podatki o strukturi in delovanju sodišča, podatki o zadevah v obravnavi ali že zaključenih zadevah, ter druge koristne informacije, ki so dostopne javnosti.

Na spletni strani [vrhovnega sodnega sveta](#) je podroben seznam sodišč v Bolgariji z naslovi in spletnimi stranmi (samo v bolgarščini).

Sodne odločbe se objavijo na spletni strani zadevnega sodišča neposredno po izdaji v skladu z [zakonom o varstvu osebnih podatkov](#) in [zakonom o varstvu tajnih podatkov](#).

Odločbe o zakonskem stanu ali zdravstvenem stanju so objavljene brez utemeljitve.

Več koristnih informacij je na naslednjih spletnih straneh:

- [vrhovno upravno sodišče](#)
- [vojaško sodišče](#)
- [arbitražno sodišče](#) pri bolgarski gospodarski zbornici
- [mednarodno arbitražno sodišče](#).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 17/12/2018

Specializirana sodišča - Češka

Specializirana sodišča

Na splošno v Češki republiki ni specializiranih sodišč, so pa specializirani oddelki rednih sodišč (za delovno pravo).

Druga posebna sodišča

Ustavno sodišče

Ustavno sodišče je sodni organ, ki skrbi za varstvo ustavnosti.

Ustavno sodišče obravnava zadeve na polnem plenarnem zasedanju ali v štirih senatih, ki jih sestavljajo po trije sodniki.

Za odločitve o zadevah, povezanih s temeljnimi vprašanji državne in sodne ureditve, je pristojen poln plenum. To so, na primer, odprava zakona parlamenta, obtožba ali nezmožnost opravljanja funkcije predsednika republike ali razpustitev politične stranke.

Poln plenum sestavljajo vsi sodniki, deset sodnikov pa mora biti prisotnih, ko je odločitev sprejeta. Odločitve v naslednjih zadevah zahtevajo večino devetih glasov sodnikov: odprava zakona parlamenta, odločitev o obtožbi ali nezmožnosti opravljanja funkcije predsednika republike ter sodba, ki temelji na drugačni pravni razlagi kot prejšnja sodba sodišča.

Vse druge zadeve obravnava senat treh sodnikov. Te vključujejo, na primer, ustavne pritožbe fizičnih oseb ali občin, spore glede volitev in izpolnjevanja pogojev članov parlamenta, spore o pristojnosti med centralnimi državnimi organi in lokalnimi avtonomnimi organi.

Ustavno sodišče sestavlja 15 sodnikov. Sodnike imenuje predsednik republike s soglasjem senata za dobo 10 let. Omejitev za ponovno imenovanje ni.

Administracijo sodišča nadzorujejo predsednik in dva podpredsednika. Vsakemu sodniku pomaga lastno osebje pravnih pomočnikov in tajnik.

Več informacij je na voljo na [spletni strani Ustavnega sodišča Češke republike](#).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 09/04/2013

Specializirana sodišča - Danska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Danskem.

Specializirana sodišča

Pomorsko in gospodarsko sodišče (Sø- og Handelsretten)

[Pomorsko in gospodarsko sodišče](#) od ustanovitve leta **1862** obravnava pomorske in gospodarske zadeve iz celotne države.

Pristojnost pomorskega in gospodarskega sodišča se je postopno razširila. Sodišče danes obravnava zadeve v zvezi z **danskim Zakonom o blagovnih znamkah, Zakonom o modelih, Zakonom o tržnih praksah, Zakonom o konkurenci**, pogoji mednarodnega trgovanja in druge gospodarske zadeve.

Poleg tega **oddelek za stečajne** obravnava zadeve v zvezi s stečajni, plačilno nesposobnostjo, prisilno poravnavo dolgov in reprogramiranjem dolgov na območju Københavna.

Zemljiškoknjižno sodišče (Tinglysningsretten)

[Zemljiškoknjižno sodišče](#) je bilo ustanovljeno **1. januarja 2007**. Pristojno je za celotno Dansko.

Zemljiškoknjižno sodišče od okrožnih sodišč postopno prevzema vpis v zemljiško knjigo. Pristojno je za **vpis zemljiških pravic, hipotek in drugih obremenitev premoženja, poročne pogodbe** itd.

Zemljiškoknjižno sodišče rešuje spore, ki nastanejo zaradi vpisov v zemljiško knjigo. Osebe imajo pravico do pritožbe na Višje sodišče za zahodno Dansko.

Specializirano sodišče za obtožbe in obnovo postopka (Den Særlige Klageret)

Specializirano sodišče za obtožbe in obnovo postopka obravnava **disciplinske zadeve v zvezi s sodniki** in drugim **sodnim osebjem**, ki ga zaposlujejo sodišča, vključno s sodišči Ferskih otokov in Grenlandije ter Odborom za presojo dopustnosti pritožb. Poleg tega lahko obnovi postopke v kazenskih zadevah in izloči zagovornika v kazenskih zadevah.

Specializirano sodišče za obtožbe in obnovo postopka sestavljajo vrhovni sodnik, višji sodnik, okrožni sodnik, odvetnik ter odvetnik s strokovnim znanjem in izkušnjami.

Upravna sodišča

Danski sodni sistem ne vključuje upravnih sodišč.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 10/09/2013

Specializirana sodišča - Nemčija

Izvorna jezikovna različica te strani [de](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji specializiranih sodišč v Nemčiji.

Specializirana sodišča

Delovna sodišča

Delovna sodišča odločajo v delovnih sporih, ki izhajajo iz pogodbenih razmerij med delojemalci in delodajalci (individualno delovno pravo). Prav tako odločajo v sporih v zvezi s kolektivnimi pogodbami, npr. med sindikati in združenji delodajalcev (kolektivno delovno pravo), ali v sporih med delodajalcem in svetom delavcev.

Sodišča prve stopnje so delovna sodišča (to so sodišča dežel). Zadeve se obravnavajo v senatu, ki ga sestavljajo en predsedujoči poklicni sodnik in dva sodnika porotnika, od katerih eden zastopa delojemalce, drugi pa delodajalce. Nekatere odločitve, ki niso del ustnega postopka, sprejme predsedujoči sodnik brez sodnikov porotnikov.

„Višja delovna sodišča“ (*Landesarbeitsgerichte*, ki so tudi sodišča dežel) obravnavajo pritožbe in pravna sredstva, vložena zoper sodbe delovnih sodišč. Tudi ta sodišča sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika, od katerih eden zastopa delojemalce, drugi pa delodajalce.

Na najvišji stopnji odloča [Zvezno delovno sodišče](#) (*Bundesarbeitsgericht*), katerega senat sestavljajo en predsedujoči sodnik, dva dodatna poklicna sodnika in dva sodnika porotnika, od katerih eden zastopa delojemalce, drugi pa delodajalce.

Upravna sodišča

Za presojo upravnih aktov so pristojne tri različne veje sodnega sistema: splošna upravna sodišča, socialna sodišča in finančna sodišča. Pomembna lastnost splošnih upravnih ter socialnih in finančnih sodišč je, da zanje velja načelo *ex officio* (po uradni dolžnosti) (*Amtsermittlung*). To pomeni, da morajo sodišča ugotoviti resnično dejansko stanje na lastno pobudo (tj. ne samo na zahtevo stranke in ne da bi bila vezana na predložene dokaze). To je zato, ker je pravilnost ugotovljenega dejanskega stanja v odločitvi o zadevi v javnem interesu.

Splošna upravna sodišča

Splošno upravno sodstvo ima tri stopnje:

1. na **prvi stopnji** so okrožna upravna sodišča (*Verwaltungsgerichte*);
2. na **drugi stopnji** so višja upravna sodišča za vsako zvezno deželo (imenovana *Oberverwaltungsgericht* ali *Verwaltungsgerichtshof*);
3. na **najvišji stopnji** je [Zvezno upravno sodišče](#) (*Bundesverwaltungsgericht*).

Okrožna **upravna sodišča** so po navadi sodišča prve stopnje. Višja upravna sodišča so predvsem sodišča druge stopnje, ki preizkušajo odločitve sodišč prve stopnje glede pravilno ugotovljenega dejanskega stanja ter pravilne uporabe materialnega in procesnega prava. Razen v zelo redkih primerih je Zvezno upravno sodišče prizivno sodišče, ki obravnava le pravna sredstva, vložena zoper upravne akte zaradi zmotne uporabe prava (*Revision*).

Splošna upravna sodišča so načeloma pristojna za odločanje v vseh sporih med upravnimi organi in osebami zasebnega prava glede pravnega izvajanja zakonov in podzakonskih predpisov s področja upravnega prava. Vendar pa so redna sodišča (namesto upravnih sodišč) pristojna za odločanje v zadevah, ki vključujejo sodelovanje upravnih organov kot gospodarskih subjektov na področju civilnega prava, in za odločanje v vseh sporih, ki izhajajo iz takih dejavnosti. Nadalje so spori, ki so na podlagi zakona v pristojnosti rednih sodišč, socialnih sodišč ali finančnih sodišč, izvzeti iz splošne upravne pristojnosti.

V zadevah iz upravne pristojnosti načeloma odloča senat. Senat okrožnega upravnega sodišča sestavljajo trije poklicni sodniki in dva sodnika porotnika. Senat višjega upravnega sodišča po navadi sestavljajo trije poklicni sodniki. Senat Zveznega upravnega sodišča sestavlja pet poklicnih sodnikov. Vendar se lahko na okrožnih upravnih sodiščih zadeve dodelijo v reševanje tudi sodniku posamezniku.

Socialna sodišča

Socialna sodišča imajo tako kot upravna tri stopnje s primerno razdelitvijo nalog. Poleg okrožnega socialnega sodišča (*Sozialgericht*) kot sodišča prve stopnje je v vsaki deželi še višje socialno sodišče (*Landessozialgericht*) kot sodišče druge stopnje, na zvezni

ravni pa je [Zvezno socialno sodišče](#) (*Bundessozialgericht*) kot vrhovno sodišče, ki odloča o pravnih sredstvih, vloženih zoper upravne akte zaradi zmotne uporabe prava (*Revision*).

Socialna sodišča so pristojna predvsem za obravnavanje sporov v zadevah socialne varnosti (pokojnine, nezgodno in zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za nego), zavarovanja za primer brezposelnosti in socialne pomoči. Tudi na socialnih sodiščih odločitve sprejema senat. Senat socialnega sodišča sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika. Senate višjih socialnih sodišč in Zveznega socialnega sodišča sestavljajo trije poklicni sodniki in dva sodnika porotnika.

Finančna sodišča

Finančna sodišča sestavljajo finančna sodišča prve stopnje in [Zvezno finančno sodišče](#) (*Bundesfinanzhof*), ki je vrhovno sodišče, ki odloča o pravnih sredstvih, vloženih zoper upravne akte zaradi zmotne uporabe prava (*Revision*). Pristojna so predvsem za odločanje v sporih o javnih dajatvah, davkih in carinah. Senat finančnih sodišč sestavljajo trije poklicni sodniki in dva sodnika porotnika, senat Zveznega finančnega sodišča pa pet poklicnih sodnikov. Na finančnih sodiščih prve stopnje se lahko zadeve dodelijo v reševanje tudi sodniku posamezniku.

Druga specializirana sodišča

Zvezno ustavno sodišče

[Zvezno ustavno sodišče](#) (*Bundesverfassungsgericht*) izvaja pristojnost na področju ustavnih zadev na zvezni ravni. Njegove odločitve temeljijo na ustavi (*Grundgesetz*). Daleč največje število postopkov pred Zveznim ustavnim sodiščem predstavljajo ustavne pritožbe. Te vložijo državljani, ki trdijo, da so jim bile s sodbami, upravnimi akti in predpisi kršene temeljne pravice. Načeloma je ustavna pritožba veljavna samo, če so bili postopki na vseh drugih pristojnih sodiščih neuspešni (tj. odločitve so bile sprejete na najvišji stopnji ali pa je bilo izjemoma mogoče ustavno pritožbo vložiti neposredno zoper predpis).

Obstajajo tudi druge vrste postopkov. Med njimi sta postopek presoje ustavnosti in zakonitosti abstraktnih in konkretnih pravnih aktov ter postopek presoje, ali so institucije ustavnega prava delovale v okviru svojih pristojnosti. Zvezno ustavno sodišče lahko z določenimi odločitvami razveljavi ali odpravi pravne akte. Sodišče ima dva senata (*Senate*), ki ju sestavlja po osem sodnikov. Sodišče odloča v senatu treh sodnikov ali pa v senatu osmih sodnikov največkrat brez javne obravnave.

Deželna ustavna sodišča (*Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe*)

„Deželna ustavna sodišča“ so ustavna sodišča posameznih zveznih držav. Največkrat odločajo o sporih s področja deželnega prava (*Landesrecht*), ki določa tudi njihovo ustanavljanje, upravljanje in pristojnosti.

Sorodne povezave

[Zvezno delovno sodišče](#) (*Bundesarbeitsgericht*)

[Zvezno upravno sodišče](#) (*Bundesverwaltungsgericht*)

[Zvezno socialno sodišče](#) (*Bundessozialgericht*)

[Zvezno finančno sodišče](#) (*Bundesfinanzhof*)

[Zvezno ustavno sodišče](#) (*Bundesverfassungsgericht*)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/09/2016

Specializirana sodišča - Estonija

V tem razdelku so informacije o upravnih in specializiranih sodiščih v estonskem sodnem sistemu.

Specializirana sodišča

V skladu z estonsko ustavo se ustanovitev specializiranih sodišč s posebno pristojnostjo lahko določi z zakonom. Ustanovitev izrednih sodišč je prepovedana.

V Estoniji ni bilo ustanovljeno še nobeno specializirano sodišče.

Ustavno sodišče

Vrhovno sodišče hkrati opravlja naloge pritožbenega sodišča najvišje stopnje in sodišča za oceno ustavnosti.

Vrhovno sodišče kot sodišče za oceno ustavnosti:

- obravnava zahteve za presojo, ali so splošno veljavni predpisi ali zavrnitev izdaje takih predpisov skladni z ustavo,
- obravnava zahteve za presojo skladnosti mednarodnih pogodb z ustavo,
- obravnava zahteve za mnenje o razlagi ustave v povezavi s pravom Evropske unije,
- obravnava zahteve za resolucije estonskega parlamenta, odbora parlamenta in predsednika republike ter pritožbe zoper te resolucije,
- obravnava zahteve za razglasitev poslanca, predsednika republike, pravosodnega kanclerja ali predsednika računskega sodišča za nezmožnega za opravljanje dolžnosti za daljše obdobje,
- obravnava zahteve za odvzem mandata poslancu,
- odloča o izdaji soglasja predsedniku parlamenta, da kot namestnik predsednika republike razpiše izredne parlamentarne volitve ali zavrne razglasitev zakona,
- obravnava zahteve za prenehanje delovanja politične stranke,
- obravnava pravna sredstva zoper odločbe in druge pravne akte volilnega odbora.

Posameznik ne more vložiti zahteve za oceno ustavnosti.

Kontaktni podatki vrhovnega sodišča so na voljo na [spletišču vrhovnega sodišča](#).

Oceno ustavnosti ureja [zakon o sodnem postopku za oceno ustavnosti](#).

Upravna sodišča

Upravna sodišča kot sodišča **prve stopnje** obravnavajo upravne zadeve. V Estoniji delujejo kot neodvisni sodni organi samo na prvi stopnji.

Okrožna sodišča kot sodišča druge stopnje preverjajo odločbe upravnih sodišč na podlagi pritožb zoper odločbe.

Pristojnost upravnih sodišč, postopek za vložitev tožbe pri upravnem sodišču in pravila upravnega postopka so določeni v [zakonu o postopku pred upravnimi sodišči](#).

Upravna sodišča

Estonija ima dve upravni sodišči: upravno sodišče v Talinu in upravno sodišče v Tartuju.

Upravni sodišči sta razdeljeni na sodne palače.

Upravno sodišče v Talinu tvorita dve sodni palači:

- sodna palača v Talinu,
- sodna palača v Pärnuju.

Upravno sodišče v Tartuju tvorita dve sodni palači:

- sodna palača v Tartuju,
- sodna palača v Jõhviju.

Okrožna sodišča

Estonija ima dve okrožni sodišči s pristojnostjo drugostopenjskega sodišča:

- okrožno sodišče v Talinu,
- okrožno sodišče v Tartuju.

Kontaktni podatki sodišč so na voljo na [spletišču sodišč](#). Dostop do kontaktnih podatkov je **brezplačen**.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 08/08/2018

Specializirana sodišča - Irska

V tem razdelku so vam na voljo informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Irskem, in sicer s sklicevanjem na splošno organizacijo sodišč. Informacije o sodiščih na splošno so na voljo na spletnih straneh [Organizacija sodstva](#) in [Redna sodišča](#).

Specializirana sodišča

Sodišče za spore majhne vrednosti

Postopek v sporih majhne vrednosti je poceni in neformalen način reševanja pritožb potrošnikov, pri katerem se za nobeno stran ne zahteva pravno zastopanje. Sodišče za spore majhne vrednosti deluje v okviru okrajnega sodišča. Ta postopek se lahko uporablja za terjatve, ki ne presegajo vrednosti 2 000 EUR, če potrošnik kupi blago ali storitev, utrpi manjšo škodo na lastnini ali zahteva vračilo varščine za najem. V primeru nespornih zahtevkov se ne zahteva navzočnost na sodišču. Če je terjatev prerekana in ni mogoče doseči izvensodne poravnave, sojenje o zadevi poteka pred sodnikom okrajnega sodišča, zoper njegovo odločbo pa je mogoče vložiti pravno sredstvo pri okrožnem sodišču.

Gospodarsko sodišče

Gospodarsko sodišče je dejansko specializirani oddelek višjega sodišča. Ena njegovih ključnih funkcij je sposobnost takojšnjega reševanja zadev. Za izpolnjevanje te funkcije ima lastne postopke, ki so zastavljeni tako, da omogočajo pospešitev zadev na seznamu. Te postopke ureja člen 63A poslovnika višjih sodišč ([Order 63A Rules of the Superior Courts](#)).

Sodišče obravnava zadeve, ki so razvrščene kot „trgovinski postopki“ iz člena 63A, r1. Mednje spadajo spori v zvezi s pravom družb, insolvenčnim pravom, intelektualno lastnino, gradbeništvom, upravnim pravom in ustavnim pravom. Za predložitev sodišču v skladu s členom 63A r1(a) mora terjatev ali nasprotna terjatev v tožbi dosežati vrednost najmanj 1 000 000 EUR. Za zadeve, ki se obravnavajo v skladu s pravilom 1(b), prag ni določen, tako da je presoja prepuščena sodniku gospodarskega sodišča.

Sodišče za obravnavo odvisnosti od drog (The Drug Treatment Court)

Program sodišča za obravnavo odvisnosti od drog deluje v okviru okrajnega sodišča. Odvisnikom od drog, obsojenim zaradi nenasilnih kaznivih dejanj, daje priložnost, da se izvijejo iz kroga drog, kriminala in zaporov. Primerni kandidati se ocenijo glede na njihovo pripravljenost, da se zavežejo k sodelovanju v programu.

Druga sodišča

Številna druga sodišča se ukvarjajo z ugovori na področju davkov od dohodka, pravicami iz socialnega varstva, zahtevki v skladu z zakonodajo na področju enakosti spolov, urbanističnim načrtovanjem in zadevami s področja delovnih razmerij. Tem sodiščem ne predsedujejo sodniki, temveč usposobljeno strokovno osebje, zoper njihove odločitve pa se lahko vloži pravno sredstvo pri okrožnem ali višjem sodišču.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 11/07/2017

Specializirana sodišča - Grčija

Ta stran nudi informacije o organizaciji specializiranih sodišč v Grčiji.

Vrhovno upravno sodišče

Vrhovno upravno sodišče, ki se v dobesednem prevodu imenuje „državni sodni svet“ (*Συμβούλιο της Επικρατείας*), je opredeljen v členu 95 grške ustave. Svoje pristojnosti izvaja na **plenarnih sejah** (*Ολομέλεια*) ali prek svojih **oddelkov** (*τμήματα*). Na plenarnih sejah sodelujejo predsednik, vsaj deset svetnikov (*σύμβουλοι*), dva nižja svetnika (*πάρεδροι*) in tajnik (*γραμματέας*).

Vrhovno upravno sodišče ima **šest oddelkov**: I, II, III, IV, V in VI.

Prvi štirje oddelki (I, II, III, IV) izvajajo sodne pristojnosti in javne obravnave. Na sejah oddelkov sodeluje predsednik oddelka (podpredsednik vrhovnega upravnega sodišča), dva **svetnika**, dva nižja svetnika in **tajnik** (pet članov).

Vsak oddelek lahko zaseda tudi v sedemčlanskem senatu, namreč s sodelovanjem dveh dodatnih svetnikov. To se lahko zgodi samo v primerih, ko predsednik sodišča zadevo dodeli sedemčlanskemu oddelku ali pa petčlanski oddelek zadevo odstopi temu oddelku.

Oddelek V je pristojen za obravnavo uredb in izvajanje disciplinskih pristojnosti. Sestavljajo ga predsednik (podpredsednik Sveta), vsaj en svetnik, en pridružen svetnik (z odločilnim glasom) in tajnik.

Oddelek VI je odgovoren za sodni nadzor (razveljavitev) sodnih odločb v zvezi z zakonikom o zbiranju javnih prihodkov (*Κώδικας Είσπραξης Δημόσιων Εσόδων*) in odškodninami, ki izhajajo iz upravnih sporov. Njegova sestava je enaka kot pri prvih štirih oddelkih.

Glavne naloge vrhovnega upravnega sodišča („državnega sodnega sveta“) so določene v **členu 95(1) Ustave** in se izvajajo v skladu z zakonom.

Med pristojnosti vrhovnega upravnega sodišča spada:

- razveljavitev izvršljivih aktov, ki jih je upravni organ izdal na podlagi zlorabe pristojnosti ali kršitve zakonodaje;
- nadzor nad končnimi sodbami rednih upravnih sodišč, na zahtevo in v skladu z zakonodajo;
- obravnavanje pomembnih upravnih sporov, ki so mu dodeljeni na podlagi ustave in zakonodaje;
- obravnavanje vseh dekretov regulativne narave.

Organi morajo upoštevati razveljavitvene sodbe, ki jih izda vrhovno upravno sodišče. Kateri koli pristojni organ, kot določa zakonodaja, lahko odgovarja, če tega ne stori.

Računsko sodišče

Računsko sodišče (*Ελεγκτικό Συνέδριο*), opredeljeno v členu 98 grške ustave, je **višje sodišče** dvojne narave, s **sodnimi in upravnimi pristojnostmi**. Svoj sodni značaj ohranja tudi pri izvajanju upravne pristojnosti. Sestava računskega sodišča je enaka sestavi vrhovnega upravnega sodišča („državnega sodnega sveta“). Računsko sodišče izvaja sodne pristojnosti na **plenarnih sejah** (*Ολομέλεια*), v **treh oddelkih** (*τμήματα*) in **enotah** (*κλιμάκια*).

Njegove **glavne pristojnosti** so:

- **revizije odhodkov** države in lokalnih oblasti ali drugih oseb javnega prava;
- **revizija naročil** velike finančne vrednosti, sklenjenih z državo ali subjekti z enakovrednim statusom;
- **revizije računov** uradnikov javnega računovodstva in lokalnih oblasti ali drugih oseb javnega prava;
- **izdaja mnenja** o zakonodajnih predlogih za pokojnine ali priznanju sistema za pokojninske pravice;
- **priprava osnutkov in predložitev poročil** Parlamentu o javnih prihodkih in porabi (*απολογισμός*) ter bilance stanja (*ισολογισμός*);
- **obravnavanje sporov** o dodelitvi pokojnin;
- obravnavanje zadev, v katerih se ugotavlja **odgovornost** civilnih ali vojaških državnih uslužbencev za kakršno koli škodo, povzročeno državi, bodisi namerno ali iz malomarnosti.

Vrhovno upravno sodišče v okviru svoje sodne pristojnosti ne izvaja sodne presoje sodb računskega sodišča.

Druga specializirana sodišča

Vojaško sodišče (*στρατοδικεία*), **sodišča vojne mornarice** (*ναυτοδικεία*) in **sodišča vojaškega letalstva** (*αεροδικεία*)

To so **specializirana kazenska sodišča**. Vsi prestopki, ki jih stori vojaško osebje v vojski, vojni mornarici ali vojaškem letalstvu (brez izjem) sodijo v pristojnost vojaških sodišč.

Specializirano vrhovno sodišče

Specializirano vrhovno sodišče (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*) je [☞ specializirano sodišče](#), podobno ustavnemu sodišču, ker so spori v njegovi pristojnosti večinoma ustavne narave. Sodišče je opredeljeno v členu 100 [☞ grške ustave](#) in je pristojno za presojo veljavnosti parlamentarnih volitev, odpoklic [☞ poslancev](#) z mesta poslanca ali reševanje konfliktov med grškimi višjimi sodišči. Sodbe vrhovnega specializiranega sodišča so končne in jih ni mogoče [☞ izpodbijati](#).

Sodišče sestavljajo predsednik Vrhovnega upravnega sodišča (državnega sodnega sveta), predsednik vrhovnega sodišča (*Αρειος Πάγος*), predsednik računskega sodišča, štirje svetniki vrhovnega upravnega sodišča (državnega sodnega sveta) in štirje svetniki vrhovnega sodišča (ki so imenovani z žrebom vsako drugo leto).

Sodišču predseduje **najstarejši predsednik Vrhovnega upravnega sodišča (državnega sodnega sveta) ali predsednik vrhovnega sodišča**. Pri obravnavi primerov, ki vključujejo reševanje sporov in nesoglasij o ustavnosti ali razlago pravnih določb, sodišče vključi dva redna profesorja prava z grških univerz.

Posebno sodišče za spore v primeru nezakonitih sodb

To specializirano sodišče za spore v primeru nezakonitih sodb (*Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας*) je opredeljeno v **členu 99 Ustave** in Zakonu 693/1977 ter obravnava tožbe zoper pravosodne uradnike. Sodišče sestavlja predsednik Vrhovnega upravnega sodišča, ki predseduje sodišču, svetnik Vrhovnega upravnega sodišča, svetnik Vrhovnega sodišča, svetnik Računskega sodišča, dva redna profesorja prava z grških univerz in dva pravnik (člana vrhovnega disciplinskega odbora odvetnikov, ki je imenovan z žrebom).

Posebno sodišče, ki presoja odgovornost ministrov

Posebno sodišče za presojo odgovornosti ministrov (*Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών*) je opredeljeno v **členu 86 Ustave**.

Sestane se za vsak posamezni primer in ga sestavlja **šest članov Vrhovnega upravnega sodišča in sedem članov Vrhovnega sodišča**, ki so določeni z žrebom **predsednika parlamenta** po začetku sodnega postopka. Obravnave potekajo v obliki javnega zasedanja parlamenta in jih vodijo člani navedenih vrhovnih sodišč, ki morajo biti imenovani ali napredovati na položaj pred vložitvijo predloga za začetek sodnega postopka. Sejam predseduje izbrani član Vrhovnega sodišča, ki ima najvišji naziv; če ima več članov isti naziv, jim predseduje najstarejši med njimi. **Član urada javnega tožilstva pri vrhovnem sodišču** ali namestnik, oba izbrana z žrebom, deluje kot javni tožilec.

To posebno sodišče je odgovorno za obravnavo kaznivih dejanj ministrov in namestnikov ministrov, pod pogojem, da mu parlament preda zadeve v obravnavo.

Posebno sodišče za spore o osebnih prejemkih uradnikov v pravosodju

Posebno sodišče za spore o osebnih prejemkih za uradnike pravosodja (*Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών*) je opredeljeno v **členu 88 Ustave**.

Sestavljajo ga člani posebnega sodišča iz **člena 99 Ustave**, s sodelovanjem dodatnega rednega profesorja in dodatnega pravnik.

Sodišče je pristojno za obravnavanje **sporov o prejemkih (vseh vrst)** in pokojninah **uradnikov pravosodja**, če bo rešitev pravnih vprašanj verjetno vplivala na plače, pokojnine ali davčni status večjega števila uradnikov.

Pravne zbirke podatkov

1. Spletna stran [☞ Vrhovnega upravnega sodišča](#) obsega več kot 250 000 odločb.

Dostop do podatkovne zbirke je **brezplačen**.

2. Spletne strani glavnih **grških upravnih sodišč prve stopnje** (*διοικητικά πρωτοδικεία*):

- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Atenah](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Solunu](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Pireju](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Patrasu](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Iraklionu](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Larisi](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Alexandroupoliu](#)

- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Serresu](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Komotiniu](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Kavali](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Xanthiu](#)
- [☞ upravno sodišče prve stopnje v Ioannini](#)

Na spletni strani [☞ upravnega sodišča prve stopnje v Atenah](#) so na voljo storitve:

- iskalniki po sodni praksi;
- bilten o sodni praksi.

Naslednje storitve so v izdelavi:

- izdajanje potrdil;
- zadeve „spremljanja“;
- vodenje evidenc o pravnih dokumentih.

Naslednje storitve so na voljo na spletnih straneh vseh drugih sodišč:

- elektronski zahtevek za potrdila;
- zadeve „spremljanja“.

Večina navedenih spletnih strani vsebuje tudi informacije o sodni pristojnosti, zgodovini, poslovniku, organizacijskih shemah, seznamu sodnikov na sodišču itd.

Dostop je večinoma brezplačen. Pravno zbirko podatkov pa lahko uporabljajo le sodniki, in sicer ob uporabi posebne programske opreme in identifikacijske številke.

3. Spletne strani glavnih **grških upravnih sodišč druge stopnje** (διοικητικά επφετεία):

- [☞ upravno sodišče druge stopnje v Atenah](#)
- [☞ upravno sodišče druge stopnje v Solunu](#)

Na voljo so naslednje storitve:

- dnevni raspored obravnav;
- elektronski zahtevek za potrdila;
- zadeve „spremljanja“.

Dostop je večinoma brezplačen. Pravno zbirko podatkov pa lahko uporabljajo le sodniki, in sicer ob uporabi posebne programske opreme in identifikacijske številke.

Sorodne povezave

[☞ Vrhovno upravno sodišče](#)

[☞ Računsko sodišče](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 25/06/2018

Specializirana sodišča - Španija

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.
Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [es](#).

V členu 117 španske ustave iz leta 1978 je določeno, da je načelo enotnosti sodstva podlaga organizacije in delovanja sodišč.

V španskem pravnem sistemu je redno sodstvo razdeljeno na pet pravnih področij: civilno, kazensko, upravno, socialno in vojaško.

V Španiji ni posebnega pravnega reda, vendar kaže opozoriti, da so bila v okviru že navedenih pravnih področij vzpostavljena specializirana sodišča na podlagi predmeta zadeve. To so na primer sodišča za nasilje nad ženskami, za izvrševanje kazni in za mladoletnike. Ta sodišča so redna sodišča, vendar so specializirana za predmet zadeve.

Specializirana sodišča

V skladu s Sistemskim zakonom o pravosodju (*Ley orgánica del Poder Judicial*) obstajajo naslednja specializirana sodišča:

GOSPODARSKA SODIŠČA

Gospodarska sodišča, ki so začela delovati 1. septembra 2004, so specializirani pravni organi. So del civilnega pravnega reda.

GEOGRAFSKO OBMOČJE

Na splošno je v vsaki provinci eno ali več gospodarskih sodišč, ki so pristojna za celotno provinco in imajo sedež v njenem glavnem mestu.

Ustanovijo se lahko tudi v mestih, ki niso glavna mesta province, če to zahtevajo potrebe ljudi, obstoj industrijskih ali trgovinskih centrov in gospodarska dejavnost, pri čemer se v vsakem primeru določi obseg njihove pristojnosti.

Ustanovijo se lahko gospodarska sodišča, katerih pristojnost se razširi na dve provinci ali več v eni avtonomni skupnosti.

PODROČJA PRISTOJNOSTI

Gospodarska sodišča obravnavajo primere v zvezi z **vprašanji plačilne nesposobnosti** v skladu z določbami zakonodaje, ki jih ureja.

Gospodarska sodišča obravnavajo tudi zadeve, ki spadajo na področje civilnega sodnega reda, med drugim v zvezi z zahtevki, v katerih se uresničujejo pravice do tožbe v zvezi z nepošteno konkurenco, industrijsko lastnino, intelektualno lastnino in oglaševanjem, in vse zadeve, ki se v tem sodnem redu pojavijo pri predpisih o gospodarskih družbah in zadrugah.

Gospodarska sodišča so pristojna za **priznanje in izvrševanje tujih sodb in drugih pravnih in arbitražnih odločb**, če se te nanašajo na zadeve v njihovi pristojnosti, razen če jih mora v skladu z mednarodnimi pogodbami in drugimi predpisi obravnavati drugo sodišče.

PРАВNA SREDSTVA

Deželna sodišča obravnavajo pravna sredstva, ki jih določa zakonodaja, zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo gospodarska sodišča, razen sodb, ki se izdajo v postopkih zaradi plačilne nesposobnosti in rešujejo vprašanja v zvezi z zaposlitvijo, za katere mora biti v skladu s členom 98 Sistemskega zakona o pravosodju specializiran eden ali več njihovih oddelkov.

Druga pravna sredstva, ki so določena v Sistemskem zakonu o pravosodju, je mogoče vložiti v primerih, opredeljenih v tem zakonu.

SODIŠČA ZA ZNAMKO SKUPNOSTI

Sodišča za znamko Skupnosti (*Juzgados de Marca Comunitaria*) so gospodarska sodišča za okraj Alicante, kadar izvajajo svojo pristojnost izključno pri obravnavi na prvi stopnji v vseh pravnih sporih, začelih na podlagi določb Uredbe Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti in Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti.

Ta sodišča pri izvajanju te pristojnosti razširijo svojo pristojnost na celotno nacionalno ozemlje.

So del civilnega sodnega reda.

Poleg tega specializirani oddelek ali oddelki deželnega sodišča v Alicanteju obravnavajo – izključno in na drugi stopnji – tudi vsa pravna sredstva iz člena 101 Uredbe Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti in Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti. Pri izvajanju te pristojnosti razširijo svojo pristojnost na celotno nacionalno ozemlje, zato se samo v te namene imenujejo sodišča za znamko Skupnosti.

SODIŠČA ZA IZVRŠEVANJE KAZNI

Sodišča za izvrševanje kazni (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) imajo pristojnosti, določene v Splošnem zakonu o izvrševanju kazni (*Ley General Penitenciaria*) na področju izvrševanja zapornih kazni in varnostnih ukrepov, sodnega nadzora disciplinske

pristojnosti organov za izvrševanje kazni, kar zadeva pravice in ugodnosti zapornikov v zavodih za prestajanje kazni in drugih zavodih, ki jih določa zakon. So del kazenskega sodnega reda.

GEOGRAFSKO OBMOČJE

V vsaki provinci in v okviru kazenskega sodnega reda obstaja eno ali več sodišč s posebnimi nalogami na področju izvrševanja kazni.

V mestu Madrid, ki je pristojno za vso Španijo, je eno ali več osrednjih sodišč za izvrševanje kazni.

PODROČJA PRISTOJNOSTI

Sodišča za izvrševanje kazni imajo pristojnosti, določene v Splošnem zakonu o izvrševanju kazni, na področju izvrševanja zapornih kazni in varnostnih ukrepov, sodnega nadzora disciplinske pristojnosti organov za izvrševanje kazni, kar zadeva pravice in ugodnosti zapornikov v zavodih za prestajanje kazni in drugih zavodih, ki jih določa zakon.

PРАВNA SREDSTVA

Deželna sodišča obravnavajo pravna sredstva, ki so določena v zakonodaji, zoper sodne odločbe, ki jih izdajo deželna sodišča za izvrševanje kazni.

Druga pravna sredstva, ki so določena v Sistemskem zakonu o pravosodju, je mogoče vložiti v primerih, opredeljenih v tem zakonu.

SODIŠČA ZA MLADOLETNIKE

GEOGRAFSKO OBMOČJE

V vsaki provinci je eno ali več sodišč za mladoletnike (*Juzgados de Menores*), ki so pristojna za celotno provinco in imajo sedež v njenem glavnem mestu.

V mestu Madrid, ki je pristojno za vso Španijo, je Osrednje sodišče za mladoletnike, to obravnava zadeve, ki mu jih dodeli zakonodaja o kazenski odgovornosti mladoletnikov.

PODROČJA PRISTOJNOSTI

Sodišča za mladoletnike so pristojna za obravnavo kaznivih dejanj in prekrškov, ki jih storijo osebe, stare od 14 do 18 let.

Sodniki na sodiščih za mladoletnike morajo opravljati naloge, določene v zakonodaji v zvezi z mladoletniki, ki so storili dejanja, ki jih zakonodaja uvršča med kazniva dejanja ali prekrške, in vse druge naloge, ki jim jih v zvezi z mladoletniki nalaga zakonodaja.

PРАВNA SREDSTVA

Deželna sodišča obravnavajo pravna sredstva, ki so določena v zakonodaji, zoper sodne odločbe, ki jih izdajo deželna sodišča za mladoletnike.

Druga pravna sredstva, ki so določena v Sistemskem zakonu o pravosodju, je mogoče vložiti v primerih, opredeljenih v tem zakonu.

SODIŠČA ZA NASILJE NAD ŽENSKAMI

GEOGRAFSKO OBMOČJE

V vsakem okrožju je eno ali več sodišč za nasilje nad ženskami (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), ki so v njegovem glavnem mestu in so pristojna za celotno okrožje. Imenujejo se po občini, v kateri imajo sedež.

V sodnih okrožjih, v katerih je le prvostopenjsko preiskovalno sodišče (*Juzgado de Primera Instancia e Instrucción*), to sodišče obravnava zadeve, ki so v pristojnosti sodišč za nasilje nad ženskami.

Ta sodišča so del kazenskega sodnega reda.

PODROČJA PRISTOJNOSTI

V kazenskem sistemu so sodišča za nasilje nad ženskami v vsakem primeru v skladu s postopki in pravnimi sredstvi, določenimi v Zakonu o kazenskem postopku (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*), med drugim pristojna za naslednje zadeve::

- preiskavo v postopkih v zvezi s kazensko odgovornostjo za kazniva dejanja iz naslovov Kazenskega zakonika v zvezi z umorom, splavom, poškodbami, poškodbami zarodka, odvzemom prostosti, kaznivimi dejanji zoper moralno integriteto, spolnimi napadi ali katerimi koli drugimi kaznivimi dejanji, ki so bila storjena nasilno ali z ustrahovanjem, kadar so bili storjena zoper osebo, ki je ali je bila žena storilca kaznivega dejanja, ali žensko, ki je ali je bila v podobnem čustvenem razmerju s storilcem kaznivega dejanja, tudi če ne živita ali nista živela v skupnem gospodinjstvu, in kaznivimi dejanji, storjenimi zoper potomce storilca kaznivega dejanja ali potomce žene ali partnerke v skupnem gospodinjstvu, ali zoper mladoletne osebe ali invalidne osebe, ki živijo s storilcem kaznivega dejanja ali nad katerimi ima žena ali partnerka v skupnem gospodinjstvu starševske pravice, skrbništvo, varuštvo, varstvo in vzgojo, tudi če se je zgodilo dejanje spolnega nasilja;
- preiskavo v postopkih v zvezi s kazensko odgovornostjo, ki izhaja iz kaznivih dejanj zoper pravice in dolžnosti družine, ko je žrtev katera koli oseba iz prejšnjega odstavka;
- izdajo ustreznih odredb za zaščito žrtev brez poseganja na področja pristojnosti, dodeljenih sodišču za skrbništvo.

V civilnem sistemu so sodišča za nasilje nad ženskami v vsakem primeru v skladu s postopki in pravnimi sredstvi, določenimi v Zakonu o kazenskem postopku, med drugim pristojna za naslednje zadeve:

- zadeve v zvezi s starševstvom, materinstvom ali očetovstvom;
- razveljavitev zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti in razvezo zakonske zveze;
- zadeve v zvezi z odnosi med očetom in otrokom;
- zadeve v zvezi s potrebo po potrditvi posvojitve.

Sodišča za nasilje nad ženskami imajo v civilnem sistemu izključno in izključitveno pristojnost, kadar so sočasno izpolnjeni naslednji pogoji:

- kadar se civilni postopek nanaša na zadeve iz prejšnjega odstavka;
- kadar je katera koli stranka v civilnem postopku žrtev dejanj spolnega nasilja;
- kadar je katera koli stranka v civilnem postopku obtožena, da je storilka, napeljevalka ali sosterilka pri izvajanju dejanj spolnega nasilja;
- kadar pred sodišči za nasilje nad ženskami potekajo kazenski postopki v zvezi s kaznivimi dejanji ali prekrški, ki izhajajo iz nasilja nad ženskami, ali kadar je bila izdana odredba za zaščito žrtve spolnega nasilja.

Kadar sodnik meni, da dejanja, s katerimi je bil javno seznanjen, niso dejanja spolnega nasilja, lahko zavrne zahtevek in ga posreduje ustreznemu pravosodnemu organu.

V teh primerih mediacija ni dovoljena.

PРАВNA SREDSTVA

Deželna sodišča obravnavajo pravna sredstva, ki so določena v zakonodaji, zoper sodne odločbe, ki jih izdajo sodišča za nasilje nad ženskami zadevne province.

Druga pravna sredstva, ki so določena v Sistemskem zakonu o pravosodju, je mogoče vložiti v primerih, opredeljenih v tem zakonu.

SPECIALIZIRANI ORGANI NA PODLAGI SOGLASJA SPLOŠNEGA SODNEGA SVETA

Specializirana sodišča, ki ne vplivajo na načelo sodne enotnosti, zato ker so del petih sodnih redov, je mogoče v Španiji ustanoviti na podlagi Sistemskega zakona o pravosodju, kar velja za gospodarska sodišča, sodišča za mladoletnike ali za nasilje nad ženskami, lahko pa so tudi posledica specializacije, ki jo opravi Splošni sodni svet na podlagi člena 98 Sistemskega zakona o pravosodju, kot velja za družinska sodišča (*Juzgados de Familia*), sodišča za prekluzijo (*Juzgados de Ejecución Hipotecaria*) ali izvršilna sodišča (*Juzgados de Ejecutorias*).

Druga specializirana sodišča

V členu 117 španske ustave iz leta 1978 je določeno, da je načelo enotnosti sodstva podlaga organizacije in delovanja sodišč.

To načelo se izraža v enem sodstvu, sestavljenem iz enega telesa sodnikov (*jueces* in *magistrados*), ki sestavljajo redna sodišča.

Kljub temu je v ustavi določen obstoj vrste specializiranih sodišč. To so organi, ki so popolnoma neodvisni in nepristranski in so v celoti podrejeni pravu.

Ta sodišča so:

USTAVNO SODIŠČE

Špansko ustavno sodišče je organ zunaj rednega sodstva, ki pa ima značilnosti sodišča (člen 159 španske ustave iz leta 1978).

Je vrhovni razlagalec ustave, neodvisen in ima edinstven sistem. Njegova pristojnost obsega celotno nacionalno ozemlje.

SESTAVA

Sestavlja ga dvanajst sodnikov, ki jih imenuje kralj, od katerih po štiri predlagata spodnji in zgornji dom, oba s po tripetinsko večino, po dva pa predlagata vlada in Splošni sodni svet. Predsednik in podpredsednik sta imenovana med njegovimi člani.

PODROČJA PRISTOJNOSTI

Ustavno sodišče obravnava primere na način, ki je določen v zakonodaji, med drugim:

- pritožbe in vprašanja o neustavnosti zakonov, regulativnih določb ali aktov z zakonsko močjo;
- pritožbe, ki se nanašajo na kršitev civilnih pravic in svoboščin iz člena 53.2 ustave;
- ustavne spore o pristojnosti med državo in avtonomnimi skupnostmi ali spore o pristojnosti med samimi avtonomnimi skupnostmi;
- spore med ustavnimi organi države;
- izjave o ustavnosti mednarodnih pogodb.

Za več informacij glej: [ustavno sodišče](#).

RAČUNSKO SODIŠČE

Računsko sodišče (*Tribunal de Cuentas*) je najvišji davčni organ za nadzor računov in ekonomskega upravljanja države in javnega sektorja.

Računsko sodišče ima ne glede na svojo pristojnost zakonodajno oblast in je neposredno podrejeno parlamentu.

SESTAVA

Sestavljeno je iz dvanajstih članov, revizorjev (*Consejeros de Cuentas*), od katerih jih po šest imenujeta spodnji in zgornji dom parlamenta. Člani računskega sodišča podobno kot sodniki delujejo v skladu z načeli neodvisnosti, neodstavljlivosti in nezdružljivosti.

NALOGE

Računsko sodišče ima dve nalogi:

- davčna funkcija je zunanja, stalna in posvetovalna, vključuje preverjanje, ali ekonomska in finančna dejavnost javnega sektorja izpolnjuje merila zakonitosti, učinkovitosti in gospodarnosti;
- sodna funkcija je postopek davčne odgovornosti, ki jo prevzamejo odgovorni za gospodarjenje z javnim premoženjem, kapitalom ali državnimi vrednostnimi papirji, njen namen pa je nadomestiti javna sredstva, ki so bila oškodovana zaradi poneverbe, nepravilnega, nepopolnega ali ničnega utemeljevanja ali zaradi drugih razlogov ali dejanj.

Za več informacij glej: [računsko sodišče](#).

SODIŠČA OBIČAJNEGA PRAVA

V členu 125 ustave so ta sodišča priznana kot ena od oblik udeležbe javnosti v pravosodju.

V členu 19 Sistemskega zakona o pravosodju se za sodišča običajnega prava priznavata *Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia* (Sodišče za vode na nižinskem območju Valencie) in *Consejo de Hombres Buenos de Murcia* (Svet dobrih mož iz Murcie).

SODIŠČE ZA VODE NA NIŽINSKEM OBMOČJU VALENCIE

Deluje samo na območju Valencie.

Sestavlja ga osem sindikatov delavcev, ki jih demokratično izvolijo *regantes* (kmetje, ki imajo namakalno pravico) regije Huerta Valenciana (rodovitne regije v Valencii), pristojno pa je za pravično razdelitev vode med lastnike kmetijskih zemljišč, reševanje dejanskih sporov med *regantes* in naložitev ustreznih kazni za kršitve predpisov o namakanju.

SVET DOBRIH MOŽ IZ MURCIE

Svet dobrih mož iz Murcie je bil institucionaliziran in zakonsko urejen leta 1849 kot najvišji organ pravosodja v rodovitni regiji Murcia. Svet sestavljajo predsednik, sekretar in pet članov.

Svet dobrih mož iz Murcie ima v sejni sobi v mestni hiši vsak četrtek javne obravnave in vsak primer reši na zasedanju istega dne ali najpozneje do naslednje obravnave. Sodbe se izdajo v celoti in z večino glasov, čeprav ima predsednik v primeru neodločenega izida glasovanja odločilen glas. Kazni, ki izhajajo iz odločitev Sveta dobrih mož iz Murcie, so izključno denarne. Sodne odločbe, ki jih izda to sodišče, so dokončne in izvršljive.

Za več informacij glej spletno stran [Sveta dobrih mož](#).

Sorodne povezave

[SPLOŠNI SODNI SVET V ŠPANIJU](#)

[ŠPANSKO USTAVNO SODIŠČE](#)

ŠPANSKO RAČUNSKO SODIŠČE

[SODIŠČA OBİČAJNEGA PRAVA](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 12/03/2019

Specializirana sodišča - Francija

V tem razdelku boste našli pregled ustavnih in upravnih sodišč v Franciji.

Ustavni svet (Conseil Constitutionnel)

Ustavni svet, ustanovljen z **ustavo pete republike** z dne 4. oktobra 1958, ni na vrhu nobene hierarhije niti rednih niti upravnih sodišč. V tem smislu **ni vrhovno sodišče**.

Ustavni svet sestavlja **9 članov**, od katerih se tretjina zamenja vsake tri leta. Člane za **9 let brez možnosti podaljšanja** imenujejo predsednik republike in predsednika obeh skupščin parlamenta (senat in narodna skupščina). **Nekdanji predsedniki republike** so po zakonu dosmrtni člani Ustavnega sveta, kadar ne opravljajo funkcije, ki je nezdržljiva z mandatom člana tega sveta, saj v tem primeru ne morejo odločati.

Predsednika Ustavnega sveta med člani tega sveta izbere predsednik republike.

Da oseba postane član Ustavnega sveta, ji ni treba izpolnjevati **nobene zahteve glede starosti ali poklica**. Funkcija svetovalca je vseeno **nezdržljiva** s funkcijo člana vlade ali Ekonomsko-socialnega sveta ter seveda s katero koli voljeno funkcijo. Za člane Ustavnega sveta poleg tega veljajo enaka pravila o nezdržljivosti funkcije kot za člane parlamenta.

Ustavni svet je **stalni organ**, zaseda pa glede na število zahtev, ki se mu predložijo. Zaseda in odloča samo **na plenarnih obravnavah**. Za sprejemanje odločitev velja **pravilo sklepčnosti**, po katerem se zahteva **navzočnost sedmih sodnikov**. Če je število glasov neodločeno, odloči glas predsednika. Drugačno mnenje ni mogoče. Razprave na seji ali plenarni obravnavi ter glasovanje niso **niti javni niti objavljeni**.

Postopek je pisni in kontradiktoren. Vendar lahko stranke v volilnem sporu zahtevajo zaslišanje. Poleg tega se pri proučitvi prednostnih vprašanj o ustavnosti na obravnavi izjavijo stranke in njihovi zastopniki.

Prednostne naloge Ustavnega sveta, ki so izraz stvarne pristojnosti, je mogoče razdeliti v dve skupini:

Sodna pristojnost, ki zajema dva ločena spora:

Zakonodajni spor

Preventivni **nadzor ustavnosti** je abstrakten, poljuben za navadne zakone ali mednarodne zaveze, obvezen pa za sistemske zakone in uredbe parlamentarnih skupščin. Izvaja se z ukrepom po glasovanju v parlamentu, vendar pred razglasitvijo zakona, ratifikacijo ali odobritvijo mednarodne zaveze in začetkom veljavnosti uredb skupščin. Za poljubne zadeve lahko dajo pobudo politični organi (predsednik republike, predsednik vlade, predsednik narodne skupščine ali senata) ali 60 poslancev oziroma 60 senatorjev.

Nadzor ustavnosti z ugovorom je bil uveden 1. marca 2010, ko je bilo uveljavljeno prednostno vprašanje o ustavnosti. Od navedenega datuma lahko vsak posameznik v postopku pred sodiščem trdi, da zakonska določba krši pravice in svoboščine, zagotovljene z ustavo. Državni svet (Conseil d'État) ali Kasacijsko sodišče (Cour de cassation) pa lahko to vprašanje predložita Ustavnemu svetu (Conseil constitutionnel), ki o vprašanju odloči v roku treh mesecev.

Ustavnemu svetu, ki **odloča o področjih pristojnosti zakonov in uredb**, lahko med zakonodajnim postopkom zadevo predloži predsednik skupščine, ki je odločala (narodna skupščina ali senat), ali vlada ali pozneje predsednik vlade, da bi se zmanjšala vrednost zakonske določbe.

Volilni ali referendumski spor

Ustavni svet odloča o **zakonitosti volitev predsednika republike in referendumih**, katerih izide razglasi. Odloča tudi o zakonitosti volitev, sistemih pasivne volilne pravice in nezdružljivosti funkcije članov parlamenta.

Vsak volivec lahko na enostaven način vloži prijavo v zvezi z volitvami. Prijave se predložijo Ustavnemu svetu, njihovo število pa se je zelo povečalo po izglasovanju zakonodaje o organizaciji in nadzoru financiranja stroškov za volitve, o čemer Ustavni svet odloča v zvezi s posameznimi kandidati na parlamentarnih in predsedniških volitvah (na podlagi pritožbe).

Posvetovalna pristojnost

Ustavni svet izda mnenje, kadar se voditelj države z njim uradno posvetuje o izvajanju **člena 16 ustave** (o **polni pristojnosti v kriznem obdobju**) in pozneje o odločbah, sprejetih v tem okviru.

Vlada se poleg tega posvetuje z Ustavnim svetom o **aktih v zvezi z organizacijo volitev predsednika republike in referendumu**.

Vse odločitve se sprejmejo v enaki obliki, ki zajema:

- navedbe veljavnih aktov in postopkovnih elementov;
- obrazložitev, predstavljeno v uvodnih izjavah, v kateri se analizirajo navedeni razlogi, navedejo se tudi uporabljena načela in odgovor na zahtevek;
- končni izrek, razdeljen na člene, v katerih je predstavljena sprejeta rešitev.

Odločbe zavezujejo javne organe ter vse upravne in sodne organe. Zoper njih ni **nobenega pravnega sredstva**. **Pravnomočen** ni samo izrek, ampak tudi obrazložitev, ki ta izrek nujno utemeljuje. Ustavni svet vseeno priznava zahtevo za popravek stvarne napake.

Določba, ki je bila razglašena za neustavno v okviru preventivnega nadzora, ne more biti sprejeta niti se ne uporablja.

Določba, ki je bila razglašena za neustavno na podlagi prednostnega vprašanja o ustavnosti, se razveljavi z učinkom od objave sklepa Ustavnega sveta ali od poznejšega datuma, določenega s tem sklepom. Ustavni svet določi pogoje in omejitve, v okviru katerih se lahko izpodbijajo učinki te določbe.

Učinek odločb v volilnih sporih je različen, saj se lahko razveljavijo glasovnice in tudi same volitve, povzroči pa lahko tudi razglasitev neobstoja pasivne volilne pravice kandidata in/ali odstop izvoljene osebe po uradni dolžnosti.

Odločbe se **vročijo** strankam in **objavijo v Uradnem listu Francoske republike** skupaj z besedilom zahteve parlamenta in stališči vlade, ko ta odloča o preventivnem nadzoru ustavnosti.

Vse odločbe od ustanovitve naprej so na voljo na [spletni strani Ustavnega svet](#).

Upravna sodišča

Naloge upravnih sodišč

Nadzor uprave opravljajo **upravna sodišča, ki so neodvisna od uprave** (ločitev upravnih in sodnih funkcij) in ločena od rednih sodišč (pravosodni dualizem). Nadzor lahko opravljajo tudi upravni organi, vendar so odločbe teh organov potem predmet sodnega nadzora.

Upravno sodišče (tribunal administratif) je **splošno upravno sodišče na prvi stopnji**. **Specializirana upravna sodišča** so številna in različna, na primer:

- **finančna sodišča** (regionalni računski senati in Računsko sodišče);
- **sodišča za socialno pomoč** (departmajske komisije in osrednja komisija za socialno pomoč);
- **disciplinska sodišča** (Sodišče za proračunsko in finančno disciplino, Vrhovni sodni svet, zbornična sodišča, univerzitetna sodišča itd.).

Pritožba zoper njihove odločbe se načeloma vložijo pred **pritožbenimi upravnimi sodišči**, zoper odločbe katerih se kasacijska pritožba vložijo pri **Državnem svetu (Conseil d'Etat)**. Državni svet poleg kasacijske funkcije, na podlagi katere nadzira – kot kasacijsko sodišče – samo pravilno izvajanje postopkovnih in pravnih pravil v sodnih odločbah, ki se izpodbijajo pred njim, odloča tudi na prvi in zadnji stopnji v nekaterih sporih, v katerih se na primer izpodbijajo uredbeni akti ministrov.

O sporih o pristojnosti med dvema vrstama sodišč odloča Sodišče za spore (Tribunal des conflits), ki ga enakovredno sestavljajo člani Kasacijskega sodišča in Državnega sveta. Ustavni svet zagotavlja skladnost zakonov z ustavo in ne odloča o aktih ali delovanju uprave.

Notranja organizacija upravnih sodišč

Upravna sodišča (teh je 42) in **pritožbena upravna sodišča** (teh je 8) so organizirana v senate, katerih število in specializacija se razlikujeta glede na število zaposlenih na sodišču in odločitve o notranji organizaciji, ki jih sprejme vodja sodišča. Državni svet ima samo eno sekcijo (sekcija za spore, Section du contentieux), ki ima sodno funkcijo (druge sekcije, imenovane „upravne“, zagotavljajo posvetovalno funkcijo Državnega sveta).

Sekcija za spore je razdeljena na 10 podsekcij, specializiranih za določena področja sporov. Sodišče običajnega prava je sestavljeno iz dveh od teh podsekcij (9 članov); če je zadeva bolj zapletena ali občutljiva, se o njej lahko odloča v sekciji za spore (v kateri sodelujejo predsedniki podsekcij, predsednik sekcije in njegovi namestniki, skupaj 17 članov) ali skupščini za spore (Assemblée du contentieux; v njej sodelujejo predsedniki sekcij, ki jim predseduje podpredsednik Državnega sveta, skupaj 13 članov).

Status članov upravnih sodišč

Člani upravnih sodišč tradicionalno nimajo statusa „sodnega uslužbenca“ v smislu francoske ustave, ki je namenjen samo članom sodišča. Imajo namreč splošni status javnih uslužbencev. Zato predpisi, ki veljajo za člane upravnih sodišč, dolgo niso vsebovali nobenega izvirnega pravila v primerjavi s pravili, ki se uporabljajo za druge kategorije uslužbencev. Vendar se je to spremenilo v 80. letih 20. stoletja, ko se je okrepila statusna neodvisnost **članov upravnih sodišč**, tako da se zdaj večinoma štejejo za visoke pravosodne uslužbenke, saj so zdaj tako poimenovani v nekaterih aktih in tudi vsa pravila, ki urejajo potek njihove kariere, jim dejansko zagotavljajo popolno neodvisnost.

Medtem ko so uslužbenci rednih sodišč združeni v eno samo kategorijo, pa upravni sodniki spadajo v dve kategoriji: v eni so člani Državnega sveta, v drugi člani upravnih sodišč in pritožbenih upravnih sodišč.

Čeprav so bila pravila, ki so veljala zanje, dolgo v različnih aktih, pa za člane Državnega sveta in za člane upravnih sodišč ter pritožbenih upravnih sodišč zdaj veljajo določbe zakonika o upravnem postopku.

Pravne zbirke podatkov na teh področjih

Pravne zbirke podatkov v Franciji pokriva javna služba za objavljanje prava na spletu. Spletna stran [Légifrance](https://www.legifrance.gouv.fr/) tako zajema:

- v zbirki „JADE“ odločbe Državnega sveta in Sodišča za spore, odločbe pritožbenih upravnih sodišč in izbor odločb upravnih sodišč;
- v zbirki „CONSTIT“ odločbe Ustavnega sveta.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

Zbirka „JADE“ vsebuje 230 000 odločb, vsako leto pa se poveča za 12 000 odločb, v zbirki „CONSTIT“ pa je 3 500 odločb, katerih število se vsako leto poveča za 150.

Sorodne povezave

 [Pristojnost sodišč – Francija](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 17/01/2017

Specializirana sodišča - Hrvaška

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.
Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [hr](#).

Specializirana sodišča so sodišča za prekrške, gospodarska sodišča in upravna sodišča kot sodišča prve stopnje ter Visoko sodišče Republike Hrvaške za prekrške, Visoko gospodarsko sodišče Republike Hrvaške in Visoko upravno sodišče Republike Hrvaške kot sodišča druge stopnje.

Glede na področje sojenja:

Sodišča za prekrške – z zakonom o območjih in sedežih sodišč je bilo ustanovljenih 61 sodišč za prekrške. Sodišča za prekrške odločajo na prvi stopnji o prekrških s področja varnosti v cestnem prometu, gospodarstva ter javnega reda in miru.

Zakon še vedno velja, vendar bo 1. julija 2015 prenehal veljati, saj bodo takrat začele veljati določbe [zakona o območjih in sedežih sodišč \(NN 128/14\)](#).

Gospodarska sodišča – v Republiki Hrvaški je sedem gospodarskih sodišč (Zagreb, Split, Reka, Osijek, Bjelovar, Varaždin, Zadar). Pristojna so za odločanje v sporih med gospodarskimi družbami, odločanje o predlogih v zvezi z ustanovitvijo, delovanjem in prenehanjem gospodarskih družb, vodenje sodnih registrov gospodarskih družb, vodenje postopkov za priznanje tujih sodnih odločb in arbitražnih razsodb v gospodarskih sporih, vodenje stečajnih postopkov, opravljanje zadev mednarodne pravne pomoči pri izvajanju dokazov v gospodarskih zadevah in opravljanje drugih zadev.

Upravna sodišča – v Republiki Hrvaški so štiri upravna sodišča, in sicer v Zagrebu, Splitu, Osijeku in na Reki. Ta sodišča odločajo o tožbah zoper posamične akte javnopravnih organov, tožbah zaradi ravnanja javnopravnih organov, tožbah zaradi neizdaje posamičnih aktov ter tožbah v zvezi z upravnimi pogodbami in izvrševanjem upravnih pogodb.

Visoko sodišče Republike Hrvaške za prekrške, Visoko gospodarsko sodišče Republike Hrvaške in Visoko upravno sodišče Republike Hrvaške kot sodišča druge stopnje odločajo o pritožbah zoper odločbe sodišč za prekrške, gospodarskih sodišč in upravnih sodišč Republike Hrvaške. Sedež imajo v Zagrebu.

Sodišča za prekrške

1. odločajo na prvi stopnji o prekrških, razen če zakon določa, da je za vodenje prekrškovnega postopka stvarno pristojen drug organ;
2. opravljajo zadeve mednarodne pravne pomoči v postopkih iz svoje pristojnosti in druge zadeve, ki jih določa zakon.

Sodišča za prekrške

Gospodarska sodišča

Poleg pristojnosti, določenih v drugih zakonih, gospodarska sodišča:

1. obravnavajo registrske zadeve in vodijo sodne registre;
2. odločajo o vpisih v register ladij in jaht v zadevah, ki so v skladu s pomorskim zakonikom v pristojnosti gospodarskih sodišč, o omejevanju odgovornosti lastnikov ladij ter pritožbah zoper končno delitveno osnovo za likvidacijo skupne havarije, če zakon za določeno vrsto zadeve ne določa drugače;

3. odločajo o predlogih v zvezi z ustanovitvijo, delovanjem in prenehanjem gospodarske družbe;
4. odločajo v nepravdnih zadevah, ki jih določa zakon o gospodarskih družbah;
5. vodijo postopek za priznanje tujih sodnih odločb in arbitražnih rozsodb v gospodarskih sporih;
6. zavarujejo dokaze za postopke, ki so v njihovi pristojnosti;
7. odredjajo zaščitne ukrepe v postopkih in v zvezi s postopki, ki so v njihovi pristojnosti;
8. odločajo o predlogih za začetek stečajnega postopka in vodijo stečajne postopke;
9. opravljajo zadeve mednarodne pravne pomoči pri izvajanju dokazov v gospodarskih zadevah;
10. opravljajo druge zadeve, ki jih določa zakon.

Gospodarska sodišča

Opomba: 1. aprila 2015 bo začela veljati nova mreža občinskih in gospodarskih sodišč, tako da bo občinskih sodišč 24, gospodarskih pa osem. Od 1. julija 2015 pa bo veljala nova mreža sodišč za prekrške, ki jih bo 22. To je določeno z [zakonom o območjih in sedežih sodišč \(NN 128/14\)](#).

Tukaj navedeni podatki so še vedno ažurni in točni, vendar se bodo po 1. aprilu 2015 oziroma 1. juliju 2015 spremenili.

Upravna sodišča

1. odločajo o tožbah zoper posamične akte javnopravnih organov;
2. odločajo o tožbah zaradi ravnanja javnopravnih organov;
3. odločajo o tožbah, ki se vložijo, ker javnopravni organ ni izdal posamičnega akta ali določenega dejanja ni opravil v z zakonom predpisanem roku;
4. odločajo o tožbah v zvezi z upravnimi pogodbami in izvrševanjem upravnih pogodb;
5. odločajo v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Upravna sodišča

Visoko sodišče Republike Hrvaške za prekrške

1. odloča o pritožbah zoper odločbe sodišč za prekrške in organov državne uprave, ki vodijo prekrškovni postopek na prvi stopnji, ter o pritožbah zoper odločbe drugih organov, če je to določeno s posebnim zakonom;
2. odloča v sporih o pristojnosti med sodišči za prekrške;
3. odloča o izrednih pravnih sredstvih zoper pravnomočne odločbe o prekrških, če je to določeno s posebnim zakonom;
4. opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon.

Visoko sodišče Republike Hrvaške za prekrške

Ulica Augusta Šenoje 30

10 000 Zagreb

Telefon: +385 14807510

Telefaks: +385 14611291

e-naslov: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

<http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Visoko gospodarsko sodišče Republike Hrvaške

1. odloča o pritožbah zoper odločbe gospodarskih sodišč prve stopnje;
2. odloča v sporih o krajevni pristojnosti med gospodarskimi sodišči in odloča o prenosu pristojnosti med gospodarskimi sodišči;
3. opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon.

Visoko gospodarsko sodišče Republike Hrvaške

Berislavićeva 11

10 000 Zagreb

Telefon: +385 14896888

Telefaks: +385 14872329

<http://www.vtsrh.hr/>

Visoko upravno sodišče Republike Hrvaške

1. odloča o pritožbah zoper odločbe upravnih sodišč in odločitve, zoper katere je pritožba dovoljena;
2. odloča o zakonitosti splošnih aktov;
3. odloča v sporih o pristojnosti med upravnimi sodišči;
4. odloča v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Visoko upravno sodišče Republike Hrvaške

Frankopanska 16

10 000 Zagreb

Telefon: +385 14807800

Telefaks: +385 14807928

<http://www.upravnisudrh.hr/>

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 20/07/2016

Specializirana sodišča - Italija

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [it](#).

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji specializiranih sodišč v Italiji.

Specializirana sodišča

Člen 102 Ustave prepoveduje ustanavljanje novih „izrednih ali posebnih“ sodišč. Kljub temu je mogoče v okviru rednih sodišč ustanoviti oddelke, ki so specializirani za posebna področja, in sicer s sodniki tega sodišča, ki jim pomagajo državljani, ki niso poklicni sodniki (na primer na oddelku za kmetijske zadeve).

V členu 103 Ustave je opredeljenih več posebnih sodišč, vključno z upravnimi sodišči, računskim sodiščem in vojaškimi sodišči, ki so obstajala že pred začetkom veljavnosti ustave.

Vojaška sodišča (*tribunali militari*), ki so pristojna za odločanje o kaznivih dejanjih pripadnikov oboroženih sil, so ločena od rednih sodišč in jih upravlja avtonomen organ, ki se imenuje Vrhovni svet vojaškega sodstva (*Consiglio Superiore della Magistratura Militare*).

Upravna sodišča

Upravna sodišča obravnavajo spore med osebami zasebnega prava in organi javne uprave v zvezi z odločitvami javne uprave.

Upravna sodišča odločajo, ali je bil upravni ukrep ustrezno sprejet in se ne ukvarjajo z njegovo smotnostjo. Z zahtevkom pri upravnem sodišču se sodišču predlaga, naj razglasi ničnost upravnega ukrepa, ker upravni organ ni bil pristojen (*incompetenza*), ker je bila kršena zakonodaja (*violazione di legge*) ali zaradi zlorabe pooblastil (*eccesso di potere*).

O tem, ali je pristojno sodišče splošne pristojnosti ali pa upravno sodišče, se odloči na podlagi narave škode, za katero se zahteva odškodnina, in sicer, ali je bila z upravnim ukrepom kršena pravica (*diritto soggettivo*) ali samo legitimni interes (*interesse legittimo*): upravna sodišča obravnavajo zadeve, ki vključujejo legitimne interese, čeprav obstajajo tudi druga področja, za katera so izključno pristojna.

Avtonomni organ upravnih sodišč je Predsedujoči svet upravnega sodstva (*Consiglio di Presidenza della Magistratura Amministrativa*).

- **Regionalna upravna sodišča** (*tribunali amministrativi regionali*) so sodišča prve stopnje;
- **vrhovno upravno sodišče** (dobesedni prevod – državni svet (*Consiglio di Stato*)) je sodišče druge stopnje.

Računsko sodišče in davčna sodišča so pristojna v upravnih zadevah na posebnih področjih.

Računsko sodišče (*Corte dei Conti*) sestavljajo sodniki in tožilci, ki so specializirani za računovodstvo. Preiskave izvaja urad generalnega tožilstva (*Ufficio del procuratore generale*) pri računskem sodišču. Po nedavni reformi ima sedaj to sodišče neodvisne regionalne oddelke (*sezioni regionali*), ki odločajo in opravljajo revizijske funkcije na svojih področjih.

Avtonomni organ tega sodišča je predsedujoči svet (*Consiglio di Presidenza*).

Računsko sodišče je pooblaščen za:

- vnaprejšnji pregled skladnosti številnih ukrepov z zakonodajo; te ukrepe sprejmejo vlada in drugi javni organi;
- preverjanje finančnega poslovanja in sredstev organov javne uprave;
- odločanje o vprašanih, povezanih z javnimi računi, pokojninami in odgovornostjo javnih uslužbencev.

Davčna sodišča (*commissioni tributarie*) so pristojna v davčnih zadevah.

Pravne zbirke podatkov

Na spletni strani [vojaških sodišč](#) so na voljo opombe o ozadju postopka in informacije o postopkih. Tam so objavljeni tudi postopki glavnih zgodovinskih sojenj v zvezi z vojnimi zločini.

Spletna stran [regionalnih upravnih sodišč in vrhovnega upravnega sodišča](#) nudi prost dostop do razporeda obravnave in celotno besedilo sodb in sklepov v sporih med javnimi organi in strankami zasebnega prava glede ukrepov javne uprave.

Zaradi varstva podatkov, so iskanja glede postopkov, ki so v teku, nekoliko omejena.

Glavne odločbe in sodbe Računskega sodišča so objavljene na njegovi spletni strani, dostop do njih je brezplačen.

Spletna stran Računskega sodišča je krati portal za regionalne oddelke sodišča in nudi veliko podatkov o njihovi vlogi in delovanju.

Ime in URL podatkovne zbirke

- [Oddelek spletne strani Ministrstva za obrambo, namenjen vojaškim sodiščem](#)
- [Spletišče upravnih sodiščih](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 02/04/2019

Specializirana sodišča - Ciper

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.
Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [el](#).

V Republiki Ciper delujejo naslednja specializirana sodišča (Κυπριακή Δημοκρατία):

- družinsko sodišče (Οικογενειακά Δικαστήρια),
- delovno sodišče (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών),
- sodišče za nadzor nad najemninami (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων) in vojaško sodišče (Στρατιωτικό Δικαστήριο).

Specializirana sodišča

Družinsko sodišče

Družinsko sodišče je izključno pristojno za obravnavanje vlog za razvezo, skrbništvo nad otroki, preživnino in lastniške spore med zakoncema, ki sta člana Grške pravoslavne cerkve.

Če sta stranki v postopku pripadnici drugih verskih skupin na Cipru, tj. Armenske cerkve, maronitov ali Rimskokatoliške cerkve, je za zgoraj navedene zadeve pristojno družinsko sodišče za verske skupine.

Ciper ima tri družinska sodišča, in sicer eno za Nikozijo in Kyrenio, eno za Limassol in Paphos, eno pa za Larnako in Famagusto. Poleg tega deluje še eno družinsko sodišče za verske skupine, ki pokriva celotni Ciper, sedež pa ima v Nikoziji.

Zadeve na družinskem sodišču obravnava en sam sodnik, razen vlog za razvezo, ki jih obravnava senat treh sodnikov.

Delovno sodišče

Delovno sodišče je izključno pristojno za obravnavanje vseh sporov med delodajalci in delojemalci, ki izhajajo iz prekinitve zaposlitve, kot so plačilo nadomestila za nepoštено odpustitev (razen v primeru, ko zahtevani znesek presega višino dvoletne plače in je pristojno okrožno sodišče), plačilo namesto odpovednega roka, odpravnine in zahtevki, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, kot so obračunane in ne plačane plače, letni dopust, trinajsta plača ali nagrade. Pristojno je tudi za obravnavanje vseh civilnih zahtevkov, ki temeljijo na zakonu o zaščiti materinstva (Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος), primerov neenakega obravnavanja in spolnega nadlegovanja na delovnem mestu ter sporov med skladi dodatnega zavarovanja (Ταμεία Πρόνοιας) in njihovimi člani.

Delovno sodišče ima predsednika ali sodnika, ki je član republiške sodniške službe (Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας), in dva prisednika, imenovana na priporočilo organov delodajalcev in delojemalcev. Prisednika imata čisto posvetovalno vlogo.

Trenutno so na Cipru tri delovna sodišča, in sicer v Nikoziji, Limassolu in Larnaki.

Sodišče za nadzor nad najemninami

Sodišče za nadzor nad najemninami je pristojno za obravnavanje zadev glede povrnitve lastništva stavb, danih v najem, določanja pravičnih najemnin ter vseh drugih priložnostnih ali dodatnih zadev.

Vsako sodišče za nadzor nad najemninami (trenutno so tri) ima predsednika, ki je član sodne oblasti, in dva prisednika, ki ju imenujejo združenja najemnikov in najemodajalcev. Prisednika imata čisto posvetovalno vlogo.

Vojaško sodišče

Vojaško sodišče je pristojno za obravnavanje kršitev, ki jih je vojaško osebje storilo v nasprotju z vojaškim kazenskim zakonikom (Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας), zakonom o narodni gardi (Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος), kazenskim zakonikom (Ποινικός Κώδικας) ali katerim koli drugim zakonom, ne glede na to, kakšna kazen je predvidena. Pred vojaškim sodiščem se sodi tudi fizičnim osebam, kadar to predvideva vojaški kazenski zakonik ali kateri koli drug zakon.

Če ima obtoženi čin polkovnika ali višji čin, je vojaško sodišče sestavljeno enako kot porotno sodišče.

Predsednik sodišča je sodnik, ki je član republiške sodniške službe. Člana sodišča sta tudi dva vojaška častnika, ki ju imenuje vrhovni pravosodni svet (Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο), vendar imata zgolj posvetovalno vlogo.

Upravna sodišča

Zahtevke za razveljavitev upravnih aktov na prvi stopnji obravnava en sodnik vrhovnega sodišča, na pritožbeni pa senat petih sodnikov.

Pravne zbirke podatkov

Uradna pravna zbirka podatkov še vedno ne obstaja. Na voljo so številne zasebne pravne zbirke podatkov, od katerih nekatere ponujajo storitve naročnikom, druge pa omogočajo brezplačen dostop.

Vsebujejo informacije o sodbah sodišč in primarni zakonodaji.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 25/06/2013

Specializirana sodišča - Latvija

Ta stran nudi pregled specializiranih sodišč v Latviji.

Specializirana sodišča

Ustavno sodišče Republike Latvije

V skladu z [ustavo Republike Latvije](#) ima Latvija **ustavno sodišče**, ki je neodvisna sodna institucija, ki v okviru svojih pristojnosti odloča o skladnosti zakonov z ustavo in obravnava tudi druge zadeve, ki so ji dodeljene z zakonom. Ustavno sodišče lahko odpravi zakone in druge pravne akte ali njihove dele.

V skladu s členom 16 [zakona o ustavnem sodišču](#) ustavno sodišče obravnava zadeve v zvezi s:

1. skladnostjo zakonov z ustavo;
2. skladnostjo mednarodnih sporazumov, ki jih podpiše ali sklene Latvija, z ustavo (dokler takih sporazumov ne ratificira parlament (*Saeima*));
3. skladnostjo zakonov in drugih predpisov ali njihovih delov s predpisi z večjo pravno močjo;
4. skladnostjo drugih aktov (razen upravnih aktov) parlamenta, kabineta ministrov, predsednika države, predsednika parlamenta in predsednika kabineta ministrov z zakoni;
5. skladnostjo odredb, s katerimi minister s pooblastilom kabineta ministrov razveljavi odločitve sveta lokalne skupnosti, z zakoni;
6. skladnostjo določb latvijske nacionalne zakonodaje z mednarodnimi sporazumi, ki jih sklene Latvija in ki niso v nasprotju z ustavo.

Ustavno sodišče je sestavljeno iz sedmih sodnikov, ki jih potrdi večina poslancev parlamenta (vsaj 51 glasov). Trije sodniki so potrjeni na predlog najmanj desetih poslancev parlamenta, dva na predlog kabineta ministrov in dva na predlog celotnega vrhovnega sodišča. Kandidati, ki jih predlaga vrhovno sodišče, morajo biti izbrani izmed latvijskih sodnikov.

Ustavno sodišče ne sme začeti postopka na lastno pobudo. **Zadeve obravnava le na zahtevo oseb, ki so določene z zakonom.** Po veljavni zakonodaji lahko zahtevo za začetek postopka pred ustavnim sodiščem vložijo:

- predsednik Latvije,
- parlament (*Saeima*),
- najmanj dvajset poslancev parlamenta,
- kabinet ministrov,
- generalni državni tožilec,
- svet državnega urada za revizijo,
- svet lokalne skupnosti,
- varuh človekovih pravic, če institucija ali uradnik, ki je izdal izpodbijani akt, ugotovljenih pomanjkljivosti ne odpravi v roku, ki ga določi varuh človekovih pravic,
- sodišče, ki obravnava civilno, kazensko ali upravno zadevo,
- sodnik zemljiškoknjižnega urada pri vpisu nepremičnin in z njimi povezanih pravic v zemljiško knjigo,
- vsaka fizična ali pravna oseba, katere temeljne pravice iz ustave so bile kršene,
- sodni svet (*Tieslietu padome*) v okviru zakonsko določenih pristojnosti.

Zadeve v zvezi s skladnostjo zakonov, uredb kabineta ministrov in drugih aktov kabineta ministrov z ustavo, skladnostjo določb latvijske nacionalne zakonodaje z mednarodnimi sporazumi, ki jih sklene Latvija in ki niso v nasprotju z ustavo, skladnostjo mednarodnih sporazumov, ki jih podpiše ali sklene Latvija, z ustavo (dokler takih sporazumov ne ratificira parlament (*Saeima*)) ter skladnostjo zakonov in drugih predpisov ali njihovih delov s predpisi z večjo pravno močjo obravnava ustavno sodišče v polni sestavi. Ostale zadeve obravnava senat treh sodnikov, razen če ustavno sodišče odloči drugače.

Sodba ustavnega sodišča je dokončna in začne veljati, ko je izdana. Sodba ustavnega sodišča in razlaga izpodbijane določbe, ki jo vsebuje, sta zavezujoči za vse državne organe in organe lokalnih skupnosti (vključno s sodišči), uradnike ter fizične in pravne osebe.

Določba, za katero ustavno sodišče ugotovi, da ni v skladu s predpisom z večjo pravno močjo, se šteje za razveljavljeno z učinkom od dne objave sodbe ustavnega sodišča, razen če ustavno sodišče odloči drugače. Če ustavno sodišče ugotovi, da mednarodni sporazum, ki ga je podpisala ali sklenila Latvija, ni v skladu z ustavo, mora kabinet ministrov nemudoma sprejeti ukrepe za spremembo sporazuma, odpoved sporazuma, začasno prekinitve njegovega izvajanja ali odstop od sporazuma.

Pravne zbirke podatkov

Ime in URL zbirke podatkov

[Postopki pred ustavnim sodiščem \(funkcija iskanja\)](#)

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine zbirke podatkov

Zbirka podatkov vsebuje sodbe ustavnega sodišča Republike Latvije.

Dodatne informacije

Iskalni vmesnik in sodbe v zbirki podatkov so na voljo v latvijskem in angleškem jeziku.

Povezave

[Ustavno sodišče Republike Latvije](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 09/08/2017

Specializirana sodišča - Litva

Na tej strani so na voljo informacije o specializiranih litovskih sodiščih.

Specializirana sodišča

[Ustavno sodišče Republike Litve](#) (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) zagotavlja nadvlado **ustave** v pravnem sistemu. Odloča o vprašanih ustavnosti, in sicer proučuje, ali so zakoni in drugi pravni akti parlamenta v skladu z ustavo ter ali so akti predsednika države ali vlade Republike Litve v skladu z ustavo in zakonodajo.

Upravna sodišča

V Litvi je šest upravnih sodišč:

- Vrhovno upravno sodišče Litve (*Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas*),
- pet regionalnih upravnih sodišč.

Vrhovno upravno sodišče

Vrhovno upravno sodišče (*Vyriausiasis administracinis teismas*) je sodišče prve in zadnje stopnje za upravne zadeve, za katere je pristojno v skladu z zakonom. Obravnava pravna sredstva zoper sodbe, sklepe in odredbe regionalnih upravnih sodišč ter zoper odločbe okrožnih sodišč v zadevah v zvezi s prekrški.

Vrhovno upravno sodišče obravnava tudi predloge za obnovo postopka v pravnomočnih upravnih zadevah, vključno z zadevami v zvezi s prekrški na področjih, določenih z zakonom. Razvilo je enoten postopek za razlago in uporabo zakonov ter drugih pravnih aktov.

Regionalna upravna sodišča (*apygardų administraciniai teismai*)

Regionalna upravna sodišča so specializirana sodišča. V njihovi pristojnosti je obravnavanje pravnih sredstev zoper upravne akte in dejanja, ki jih storijo oziroma opustijo (opustitev opravljanja dolžnosti) organi javne ali notranje uprave.

Regionalna upravna sodišča obravnavajo spore s področja **javne uprave** in se ukvarjajo z zadevami v zvezi z zakonitostjo upravnih predpisov, davčnimi spori itd.

Pred vložitvijo vloge pri upravnem sodišču se lahko posamezni pravni akti in pravna dejanja organov javne uprave izpodbijajo v predhodnem postopku. V teh primerih spore obravnavajo občinske komisije za spore v javni upravi, okrožne komisije za upravne spore in **glavna komisija za upravne spore** (*Vyriausioji administracinių ginčų komisija*).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 18/02/2019

Specializirana sodišča - Luksemburg

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Ta stran vsebuje pregled specializiranih sodišč v Luksemburgu.

Specializirana sodišča

Redna sodišča

Pritožbeni svet (Conseil arbitral) in Višji svet za socialno zavarovanje (Conseil supérieur des assurances sociales)

Vsi **spori na področju socialne varnosti** v zvezi s statusom člana ali zavezanca, prispevki, upravnimi kaznimi in dajatvami, razen tistih, ki so določeni s členom 317 ali členoma 147 in 148 Zakona o socialnem varstvu, so v pristojnosti pritožbenega sveta, če gre za pritožbo na drugi stopnji, pa v pristojnosti Višjega sveta za socialno zavarovanje. Zoper odločbe pritožbenega sveta na zadnji stopnji in sodbe Višjega sveta je mogoče vložiti kasacijsko pritožbo.

Upravna sodišča

Višje upravno sodišče

Razen če ni drugače določeno z zakonom, se lahko pri višjem upravnem sodišču, ki ima sedež v mestu Luxembourg, vložijo pritožbe zoper odločbe upravnega sodišča, ki lahko **razveljavi** posamične upravne odločbe ter odločbe na področju upravnih ukrepov s področja zakonodaje. Višje upravno sodišče obravnava zadeve kot drugostopenjsko oziroma pritožbeno sodišče in kot **stvarno pristojno sodišče** obravnava pritožbe zoper odločbe drugih upravnih sodišč, ki so odločala o predlogih za obnovitev postopka, in sicer na podlagi posebnih zakonov.

Vsi odvetniki, ki imajo pravico zastopanja na sodiščih Velikega vojvodstva, imajo tudi pravico zastopanja na višjem upravnem sodišču; kljub temu imajo le „odvetniki na seznamu I“ preglednice, ki jo vsako leto pripravi odvetniška zbornica, pravico do izvajanja preiskovalnih ukrepov in sodelovanja v postopku v vlogi odvetnika (*ministère d'avoué*).

Državo pred višjim upravnim sodiščem zastopa vladni pooblaščenec ali odvetnik.

Upravno sodišče

Upravno sodišče, ki ima sedež v mestu Luxembourg, odloča o pritožbah, vloženi zaradi nepristojnosti, prekoračitve in zlorabe pooblastil, kršenja zakonov ali postopkov za zaščito zasebnih interesov, **zoper vse upravne odločbe** v zvezi s katerimi po zakonih in uredbah ni mogoče uporabiti nobenega drugega postopka, in zoper upravne ukrepe s področja zakonodaje, ne glede na organ, ki jih je izdal. Načeloma je pristojno tudi za spore v zvezi z neposrednimi davki ter občinskimi davki in pristojbinami.

Zoper odločbe Upravnega sodišča je mogoče vložiti pritožbo pri Višjem upravnem sodišču.

Upravno sodišče lahko sodi kot stvarno pristojno sodišče v pritožbah zoper odločitve vodje upravnega oddelka v zvezi z neposrednimi prispevki v primerih, ko je to omogočeno z zakonodajo.

Druga specializirana sodišča

Ustavno sodišče

Ustavno sodišče s sodbo odloči o **skladnosti zakonov z ustavo**; ne odloča pa o tistih zakonih, ki se nanašajo na potrditev mednarodnih pogodb.

Če neka stran izpostavi vprašanje, ki se nanaša na skladnost zakona z ustavo pred rednim sodiščem ali pred upravnim sodiščem, se to predloži ustavnemu sodišču, razen če meni, da: a) za izrek njegove sodbe ni potrebna odločitev o tem vprašanju; b) je vprašanje povsem neutemeljeno; c) je ustavno sodišče že odločalo o istem vprašanju.

Ustavno sodišče sestavljajo predsednik vrhovnega sodišča, predsednik višjega upravnega sodišča, dva sodnika kasacijskega sodišča in pet sodnikov, ki jih imenuje veliki vojvoda na podlagi skupnega mnenja vrhovnega sodišča in višjega upravnega sodišča. Ustavno sodišče zaseda v senatu petih sodnikov.

Ustrezne pravne zbirke podatkov

Obiščite [oddelek o pristojnostih sodišč](#) na spletni strani Ministrstva za pravosodje.

Ali je dostop do podatkovne zbirke brezplačen?

Da, dostop do podatkovne zbirke je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

Obiščite spletno stran [Pritožbenega sveta in in Višjega sveta za socialno zavarovanje](#).

Obiščite spletno stran [upravnih sodišč](#).

Obiščite spletno stran [Ustavnega sodišča](#).

Sorodne povezave

[Ministrstvo za pravosodje](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 27/03/2015

Specializirana sodišča - Madžarska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Madžarskem.

Specializirana sodišča

Upravna in delovna sodišča

Madžarska ustava (t. i. temeljni zakon) določa, da je sodni sistem večstopenjska struktura, in predvideva *ustanovitev specializiranih sodišč za nekatere vrste zadev. V sodnem sistemu kot specializirana sodišča delujejo upravna in delovna sodišča (közgazgatási és munkaügyi bíróságok).*

Upravna in delovna sodišča delujejo od 1. januarja 2013. Pred tem so njihove naloge opravljala delovna sodišča in splošna sodišča.

Upravno in delovno sodišče kot sodišče prve stopnje obravnava upravne spore ter zadeve v zvezi z delovnimi in podobnimi pravnimi razmerji, pa tudi druge zadeve, za katere je pristojno po zakonu. Vlogo sodišča druge stopnje ima splošno sodišče, v primeru upravnega spora pa vrhovno sodišče (Kúria).

Ustavno sodišče (Alkotmánybíróság)

Ustavno sodišče je neodvisen organ, ki deluje ločeno od sodnega sistema.

Ustavno sodišče je glavni organ za zaščito temeljnega zakona. Sedež ima v Budimpešti.

Ustavno sodišče ima petnajst članov, ki so izvoljeni za dvanajst let z dvetretjinsko večino glasov poslancev madžarskega parlamenta. Predsednik se izvoli izmed članov ustavnega sodišča z dvetretjinsko večino glasov poslancev parlamenta.

Predsednikov mandat traja do konca njegovega mandata sodnika ustavnega sodišča. Člani ustavnega sodišča ne smejo biti člani političnih strank ali sodelovati pri političnih dejavnostih. Podrobnosti v zvezi s pristojnostmi, organizacijo in delovanjem ustavnega sodišča urejajo primarni zakoni.

1. ocena ustavnosti zakonodaje, ki je bila sprejeta, vendar še ne razglašena;
2. ocena ustavnosti pravnih aktov, ki bi morali biti uporabljeni v določeni zadevi, na pobudo sodnika;
3. ocena ustavnosti pravnih aktov, ki bi morali biti uporabljeni v določeni zadevi, na podlagi ustavne pritožbe;
4. ocena ustavnosti sodnih odločb na podlagi ustavne pritožbe;
5. ocena ustavnosti zakonodaje na pobudo vlade, četrtine poslancev parlamenta ali varuha temeljnih pravic (alapvető jogok biztosa);
6. ocena skladnosti zakonodaje z mednarodnimi pogodbami;
7. uresničevanje drugih pristojnosti in opravljanje drugih nalog, določenih v temeljnem zakonu in drugih primarnih zakonih.

Ustavno sodišče v okviru pristojnosti iz točk (b), (c) in (d) razveljavi pravne akte in druge zakonodajne sklepe, za katere ugotovi, da so v nasprotju s temeljnim zakonom;

v okviru pristojnosti iz točke (d) razveljavi sodne odločbe, za katere ugotovi, da so v nasprotju s temeljnim zakonom;

v okviru pristojnosti iz točke (f) lahko razveljavi pravne akte in druge zakonodajne sklepe, za katere ugotovi, da so v nasprotju z mednarodno pogodbo;

ali naloži pravne posledice, določene s primarnim zakonom.

Pravna zbirka podatkov

Več informacij je na voljo na spletni strani [ustavnega sodišča Republike Madžarske \(Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága\)](#).

Sorodne povezave

[Uradna spletna stran ustavnega sodišča Republike Madžarske](#)

[Uradna spletna stran madžarskih sodišč](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 06/04/2017

Specializirana sodišča - Malta

Izvirna jezikovna različica te strani [mt](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Ta del vsebuje informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Malti.

Specializirana sodišča

Ustavno sodišče	Druga stopnja Pravna sredstva	To sodišče odloča o pravnih sredstvih v zadevah v zvezi z domnevnimi kršitvami človekovih pravic, razlago ustave in izpodbojnostjo predpisov . Poleg tega je izvirno pristojno za odločanje o vprašanjih v zvezi s člani v predstavniškem domu in vseh sklicevanjih nanj v zvezi z glasovanjem na volitvah članov predstavniškega doma.	Predsedujejo mu predsednik sodišča in še dva sodnika.
	Prva stopnja		Predseduje mu sodnik.

Prvi senat civilnega sodišča		Prvi senat civilnega sodišča obravnava tudi zadeve v zvezi z domnevnimi kršitvami človekovih pravic in temeljnih svoboščin , ki jih varujeta ustava Malte ter Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.	
Delovno razsodišče	Prva stopnja	To razsodišče obravnava zadeve v zvezi s proti pravno odpovedjo delovnega razmerja ter diskriminacijo ali drugim nezakonitim ravnanjem na delovnem mestu .	Predseduje mu predsednik.
Odbor za urejanje najemnih razmerij	Prva stopnja	Odbor za urejanje najemnih razmerij obravnava zadeve v zvezi s spremembo pogojev najemnih pogodb , vključno z zvišanjem najemnine in prenehanjem najemnega razmerja. Odbor obravnava le zadeve v zvezi z najemnimi pogodbami, sklenjenimi pred 1. junijem 1995.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Arbitražni odbor na področju zemljišč	Prva stopnja	Arbitražni odbor na področju zemljišč obravnava zadeve v zvezi z razvrščanjem razlaščenih zemljišč, javnim namenom razlastitve in določanjem višine nadomestila, ki se izplača lastniku.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Odbor za nadzor nad zakupom kmetijskih zemljišč	Prva stopnja	Ta odbor obravnava zadeve v zvezi z zakupom kmetijskih zemljišč in zahtevke lastnikov glede prenehanja zakupnih pogodb.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Razsodišče za upravni spor	Prva stopnja	To razsodišče je pristojno za sodno presojo upravnih aktov .	Predseduje mu sodnik ali mirovni sodnik.
Razsodišče za delitev zapuščine	Prva stopnja	To razsodišče obravnava zadeve v zvezi z delitvijo premoženja zapuščine umrle osebe, ki je v skupni lasti njenih dedičev.	Predseduje mu razsodnik.
Pritožbeno razsodišče za konkurencu in potrošnike	Pravna sredstva	To razsodišče obravnava pritožbe v zvezi s sklepi, odredbami ali ukrepi generalnega direktorja za konkurencu in generalnega direktorja za varstvo potrošnikov ter odloča o njih. Odločbe razsodišča so dokončne, razen v izjemnih primerih, v katerih je dovoljena pritožba. Vendar so take pritožbe omejene na pravna vprašanja.	Predsedujejo mu sodnik in dva člana.
Sodišče za revizijo notarskih listin	Prva stopnja	To je specializirano sodišče, ki spremlja vse notarje, notarske arhive in javni register. Pristojno je za obisk in inšpekcijske preglede notarskih arhivov, javnega registra in notarskih uradov ter uporabo disciplinskih kazni. Poleg tega je to sodišče pristojno, da odredi popravke napačnih navedb v vnosih v javnem registru.	Njegovi člani so t. i. obiskovalci.

Upravna sodišča

Sodna presoja je proces, v katerem lahko sodišča opravijo pregled posamezne odločitve vladne službe, organa ali agencije in jo v končni fazi razveljavijo, če ugotovijo, da je nezakonita.

Postopek je na voljo vsakomur, ki se ne strinja z vladno odločitvijo ali ukrepom, ki ga zadeva. Člen 469A iz poglavja 12 Zakonodaje Malte je ključni člen, ki sodiščem podeljuje pristojnost za sodno presojo. Vendar pa se lahko pristojnost za sodno presojo, tudi če ni izrecno predpisana, šteje za **pristojnost, ki jo imajo sodišča zaradi svoje narave** na podlagi doktrine ločitve oblasti, ki jo na splošno podpirajo demokratične države.

V takih zadevah so pristojna redna sodišča splošne pristojnosti, in sicer prvi senat civilnega sodišča, zoper njihove odločitve pa se je mogoče pritožiti pri pritožbenem sodišču.

Zakon o upravnem sodstvu je začel veljati 1. januarja 2009 in je predpisal ustanovitev **razsodišča za upravni spor**. To neodvisno in nepristransko razsodišče presoja veljavnost upravnih aktov, ki mu jih predloži oškodovanec, poleg tega pa razsoja v sporih, ki so mu predloženi. Predseduje mu oseba, ki je ali je bila sodnik ali mirovni sodnik na Malti. Pritožbe zoper odločbe razsodišča se lahko vložijo pri pritožbenem sodišču.

Druga specializirana sodišča

Lokalna razsodišča

Lokalna razsodišča so sestavni del pravosodnega sistema na Malti. Štejejo se lahko za **podaljšano roko sodišč**. Obravnavajo prekrške, ki so kljub svoji nepomembnosti lahko zelo moteči za splošno javnost. Lokalnim razsodiščem predseduje komisar za pravosodje, ki se imenuje in odpokliče na enak način kot drugi mirovni sodniki. Pri teh razsodiščih se lahko vsak državljan pritoži glede kakršnih koli nepravilnosti, pri čemer mu je zagotovljeno spoštovanje temeljnih načel poštenega zaslišanja. Na Malti je devet lokalnih razsodišč in vsako pokriva območje več občinskih svetov.

Pravne zbirke podatkov

Na malteškem spletišču „**Organizacija pravosodja v državah članicah – Malta**“ so na voljo podrobne informacije o ustreznih podatkovnih zbirkah in [povezave](#) do njih.

Sorodne povezave

- [Ministrstvo za notranje zadeve in nacionalno varnost](#)
- [Ministrstvo za pravosodje, kulturo in lokalno samoupravo](#)
- [Storitve sodišč](#)
- [Storitve sodišč – Sentenzi online](#)
- [Storitve sodišč – sodni postopki](#)
- [Storitve sodišč – razpored obravnav po sodnih dvorinah](#)
- [Storitve sodišč– statistični podatki](#)
- [Storitve sodišč – sodne dražbe](#)
- [Storitve sodišč – sodni obrazci \(v malteščini\)](#)
- [Pravne storitve \(zakonodaja Malte\)](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 13/05/2015

Specializirana sodišča - Nizozemska

Ta del vsebuje informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Nizozemskem.

Upravna sodišča

Upravna sodišča na Nizozemskem so:

- **Okrožno sodišče** (*Rechtbank*): prva stopnja za vse upravne zadeve
- **Pritožbeno sodišče** (*Gerechtshof*): pritožbena stopnja za davčne zadeve
- **Vrhovno sodišče** (*Hoge Raad*): vrhovno sodišče za davčne zadeve
- **Osrednje pritožbeno sodišče** (*Centrale Raad van Beroep*): pritožbena (in zadnja) stopnja za zadeve socialne varnosti
- **Pritožbeno sodišče za trgovino in industrijo** (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*): pritožbena (in zadnja) stopnja za socialno in gospodarsko upravno pravo
- **Upravni oddelek Državnega sveta** (*Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State*): pritožbena (in zadnja) stopnja za vse upravne zadeve, o katerih ne odločajo druga pritožbena sodišča.

Pravne zbirke podatkov

Informacije so na voljo na spletni strani [pravosodni sistem na Nizozemskem](#).

Sorodne povezave

[nizozemsko sodstvo in Vrhovno sodišče Nizozemske](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 11/01/2017

Specializirana sodišča - Avstrija

V tem razdelku so vam na voljo informacije o organizaciji specializiranih sodišč na civilnopravnem in kazenskoopravnem področju v Avstriji.

Specializirana sodišča

Načeloma vsako sodišče odloča o vseh vrstah sodnih zadev.

V večjih avstrijskih mestih so določena sodišča specializirana:

- na Dunaju za civilne zadeve, kazenske zadeve, gospodarske zadeve [2x], delovne in socialne zadeve,
- v Gradcu za kazenske zadeve in ostale zadeve.

Delovnopravne zadeve, to so na primer civilni pravni spori iz člena 50 zakona o delovnih in socialnih sodiščih (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz* (ASGG)) v zvezi z delovnimi razmerji, se obravnavajo v ločenem postopku, ki je enak civilnemu postopku, vendar ga dopolnjujejo nekatera posebna pravila.

V delovnopravnih zadevah so na prvi stopnji pristojna deželna sodišča (*Landesgerichte*) (na Dunaju: Delovno in socialno sodišče (*Arbeits- und Sozialgerichtshof*)), na drugi stopnji višja deželna sodišča (*Oberlandesgerichte*), na zadnji stopnji pa vrhovno sodišče (*Oberster Gerichtshof*). V postopku odločajo senati, v katerih sodelujejo eden ali več poklicnih sodnikov (*Berufsrichter*) ter dva sodnika laika (*Laienrichter*), in sicer eden, ki zastopa interese delodajalcev, ter eden, ki zastopa interese delojemalcev.

Pritožbeni postopek na področju delovnega prava je enak pritožbenemu postopku v civilnih zadevah, vendar pa je manj omejitven v zvezi s pravnimi sredstvi. Če gre za pomembno pravno vprašanje, je v delovnopravnih zadevah vedno možna revizija pri vrhovnem sodišču, ne glede na vrednost spora.

Gospodarske zadeve, to so na primer civilni pravni spori iz člena 51 zakona o sodni pristojnosti (*Jurisdiktionsnorm* (JN)), v katerih je udeležen podjetnik, se ob upoštevanju nekaterih posebnih pravil obravnavajo v civilnem postopku. V gospodarskih zadevah, v katerih odločajo senati, je na prvi in drugi stopnji (ne pa pri vrhovnem sodišču) eden od članov senata sodnik laik, ki zastopa interese gospodarstva.

V **nepravdnem postopku** (*Verfahren außer Streitsachen*) se odloča o zadevah zasebnega prava, ki so v tovrsten postopek (podoben izbirni sodni pristojnosti (*freiwillige Gerichtsbarkeit*)) dodeljene zaradi njihove posebne narave (zlasti postopek poravnave, postopek v zvezi s skrbništvom ali postopek, pri katerem običajno ne sodelujeta stranki z nasprotnimi interesi).

V nepravdnem postopku v večini zadev odločajo na prvi stopnji okrožna sodišča (*Bezirksgerichte*), na drugi stopnji deželna sodišča, na zadnji stopnji pa vrhovno sodišče. Na prvi stopnji odloča običajno sodnik posameznik ali posebej usposobljen sodni uradnik (*Rechtspfleger*), na drugi in tretji stopnji pa senati treh oziroma petih poklicnih sodnikov.

Tudi pritožbeni postopek v nepravdnem postopku je primerljiv s civilnim postopkom. Vseeno je zaradi posebne narave tega postopka manj omejitev v zvezi s pravnimi sredstvi. Razen tega je na drugi stopnji v določenem obsegu mogoča vložitev novega zahtevka, ki presega okvir zahtevkov in dokazanih dejstev iz postopka na prvi stopnji.

Zaradi raznolikosti zadev, ki se obravnavajo v tem postopku, je na različnih področjih določenih veliko različnih posebnih pravil.

Upravna sodišča

Od 1. januarja 2014 zoper odločbe upravnih organov ni več mogoča pritožba v okviru upravne ureditve. Take akte je mogoče izpodbijati s pritožbo (*Beschwerde*) pri deželnem ali zveznem upravnem sodišču. Upravno sodišče samo odloči v zadevi in je ne vrača v ponovno obravnavo organu, ki je sprejel izpodbijano odločbo. Zoper sodbe upravnih sodišč je v določenih okoliščinah mogoča revizija pred vrhovnim upravnim sodiščem (*Verwaltungsgerichtshof*).

Druga specializirana sodišča

Poseben položaj

„Sodišči javnega prava“ (*Gerichtshöfe des öffentlichen Rechts*), tj. ustavno sodišče in vrhovno upravno sodišče, imata poseben položaj v avstrijskem sodnem sistemu. Gre sicer za neodvisni sodišči, ki pa tako kot upravna sodišča, ki so bila uvedena 1. januarja 2014, ne spadata pod pristojnost ministrstva za pravosodje. Organizacijsko sta avtonomni. Obe imata sedež na Dunaju in sta pristojni za celotno državno ozemlje.

Njune naloge so drugačne od nalog rednih sodišč, ker ne sodita v civilnih in kazenskih zadevah (tudi ne kot pritožbeno sodišče) in sta pristojni za javno pravo. Vendar lahko od 1. januarja 2015 stranke v zadevi, o kateri odloča redno sodišče, v določenih okoliščinah izpodbijajo veljavnost zakona ali uredbe pred ustavnim sodiščem.

Ustavno sodišče

Osnovna naloga ustavnega sodišča (*Verfassungsgerichtshof*) je presoja pravo skladnost z ustavo in temeljnimi pravicami. Še posebej presoja ustavnost:

- zveznih in deželnih zakonov,
- uredb (*Verordnungen*), ki jih izdajo upravni organi,
- dokončnih odločb (*Bescheide*), ki jih izdajo upravni organi.

Sodišče jih lahko po potrebi razveljavi.

V nasprotju s sodniki drugih sodišč sodniki ustavnega sodišča delujejo kot častni (*Honoratiorenrichter*) in ne poklicni (*Berufsrichter*) sodniki. Člani sodišča so izjemne osebnosti, ki so že končale uspešno pravno poklicno pot na drugi funkciji. Večina sodnikov ustavnega sodišča deluje s krajšim delovnim časom in lahko še vedno opravlja prejšnji poklic (npr. kot sodniki ali univerzitetni profesorji, ne pa kot javni uslužbenci, ki morajo biti razrešeni uradnih dolžnosti). Ustavno sodišče se sestane za „zasedanja“, ki so ponavadi štirikrat letno.

Vrhovno upravno sodišče

Vrhovno upravno sodišče (*Verwaltungsgerichtshof*) je pristojno za **presojo zakonitosti vseh aktov javne uprave** z izjemo uredb (*Verordnungen*), ki jih lahko presoja in po potrebi razveljavi samo ustavno sodišče. Vrhovno upravno sodišče zlasti odloča o revizijah, vloženi zoper sodbe upravnih sodišč.

Pravne zbirke podatkov

Domača stran [avstrijskega pravosodja](#) vsebuje splošne informacije o avstrijskem pravosodnem sistemu.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da.

Uporabne povezave

[Pristojnost sodišč – Avstrija](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 25/04/2017

Specializirana sodišča - Poljska

Ta stran vam ponuja informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Poljskem.

Specializirana sodišča

Na Poljskem je nekaj specializiranih sodišč in tribunalov.

Vrhovno sodišče (Sąd Najwyższy)

Vrhovno sodišče je najvišji sodni organ. Izvaja pravni nadzor nad sodbami vseh ostalih sodišč in zagotavlja enotnost pri interpretaciji zakonov in v sodni praksi.

Vrhovno sodišče ni splošno sodišče. Obravnava zadeve za razveljavitev in druge pritožbe zoper sodbe sodišč ter tudi sprejema odločitve o razlagi zakonskih določb, ki so dvoumne ali katerih izvajanje povzroči neskladja pri sodnem odločanju. Razrešuje tudi pravna vprašanja, ki so jih posredovala sodišča v povezavi s posameznimi zadevami.

Poljsko Vrhovno sodišče (Sąd Najwyższy) svoje odločitve, skupaj z obrazložitvami, objavlja na svoji spletni strani, [↗ Poljsko Vrhovno sodišče](#), ki je na voljo tudi v angleščini.

Ustavno sodišče (Trybunał Konstytucyjny)

V poljskem pravnem sistemu Ustavno sodišče (Trybunał Konstytucyjny) ne šteje za splošno sodišče.

Ustavno sodišče odloča o:

- ustavnosti nacionalne zakonodaje in mednarodnih sporazumov,
- skladnosti nacionalne zakonodaje z ratificiranimi mednarodnimi sporazumi, ki jih je treba ratificirati preden jih potrdi parlament,
- skladnosti pravnih predpisov, ki jih izdajo osrednji državni organi, ratificiranih mednarodnih sporazumov in pravnih aktov z Ustavo,
- ustavnosti ciljev ali dejavnosti političnih strank,
- ustavnih pritožbah.

Vse odločitve Ustavnega sodišča so skupaj z obrazložitvijo objavljene na spletni strani [↗ Ustavnega sodišča Poljske](#), ki je na voljo tudi v angleščini.

Državni tribunal (Trybunał Stanu)

Državni tribunal (Trybunał Stanu) odloča v zadevah, v katerih so posamezniki, ki zasedajo (ali so zasedali) najvišje položaje v državi, obtoženi kršitve Ustave ali drugih zakonodajnih aktov.

Več informacij lahko najdete na spletni strani [↗ poljskega Državnega tribunala](#).

Upravna sodišča

Sistem upravnih sodišč vključuje **Višje upravno sodišče** (Naczelny Sąd Administracyjny) in **območna upravna sodišča** – eno na **vojvodstvo** oziroma pokrajino (województwie sądy administracyjne).

Višje upravno sodišče:

- odloča, ali so odločitve lokalnih vladnih organov ali ureditveni ukrepi pokrajinskih organov državne uprave (terenowe organy administracji publicznej) v skladu z zakonodajo,
- odloča o pritožbah zoper upravne odločitve; o odločitvah, izdanih v upravnih postopkih na podlagi pritožbe (ali zaključki take postopke); in o odločitvah, na katere se je mogoče pritožiti glede na dejanski stan zadeve,

- presoja nekatere odločitve občinskih organov ali združenj takih organov,
- odgovarja na pravna vprašanja, ki jih v obravnavo predložijo pritožbeni organi lokalnih oblasti.

Vrhovno upravno sodišče je objavilo vse svoje odločitve skupaj z obrazložitvami, sprejete od 1. oktobra 2007 dalje. Starejše odločitve se še dodajajo v bazo podatkov. Spletna stran Sodišča je dostopna samo v poljskem jeziku.

 [Vrhovno upravno sodišče](#) (Naczelny Sąd Administracyjny) objavlja svoje odločitve skupaj z obrazložitvami na svoji spletni strani.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 10/12/2012

Specializirana sodišča - Portugalska

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Portugalskem.

Sodišča prve stopnje (Tribunais judiciais de 1.ª instância)

Sodišča prve stopnje so redna sodišča, ki odločajo v civilnih in kazenskih zadevah ter so pristojna v vseh zadevah, ki ne spadajo v pristojnost drugih sodišč. Praviloma so sodišča splošne pristojnosti.

Nekatera sodišča prve stopnje imajo lahko posebno pristojnost (obravnavajo zadeve glede na vrsto postopka, ki se uporabi) ali pa specializirano za odločanje o nekaterih vsebinah (ne glede na vrsto postopka, ki se uporabi).

Sodišča, ki imajo specializirano pristojnost:

Sodišča za kazenske preiskave (Tribunais de Instrução Criminal)

Sodišča za kazenske preiskave so pristojna za predhodne kazenske preiskave, odločanje o nadaljevanju preiskave in za sodne funkcije v zvezi s preiskavo.

Sodišča za družinske zadeve in mladoletnike (Tribunais de Família e Menores)

Sodišča za družinske zadeve in mladoletnike so pristojna za:

- obravnavanje tožb v zvezi z osebnim stanjem oseb: tožbe za ločitev od „mize in postelje“ ter razvezo zakonske zveze, pa tudi za vse s tem povezane tožbe, kot so popisi in pripravljalni postopki, tožbe za ugotovitev neobstoja ali razveljavitev civilne zakonske zveze ter tožbe in izvršni postopki v zvezi s preživnino med zakoncema in nekdanjima zakoncema;
- obravnavanje tožb v zvezi z določitvijo sorodstvene vezi: odobritev posvojitve, urejanje izvajanja starševskih odgovornosti in obravnavanje s tem povezanih zadev, uradno določanje materinstva in očetovstva ter obravnavanje izpodbijanja domnevnega očetovstva;
- obravnavanje tožb v zvezi z zaščito interesov ogroženih mladoletnikov: izdaja odredb v zvezi z mladoletnimi otroki, ki so žrtve grdega ravnanja, zanemarjanja ali pomanjkanja ali ki so v položaju, v katerem je verjetnost, da bo ogroženo njihovo zdravje, varnost, izobraževanje ali morala, ali za obravnavanje in odločanje o vlogah za zaščito mladoletnih otrok pred zlorabo avtoritete v družini ali znotraj institucij, v katere oskrbi so.

Delovna sodišča (Tribunais de Trabalho)

V civilnih zadevah so delovna sodišča pristojna na primer za:

- spore v zvezi s podrejenimi delovnimi razmerji in razmerji, vzpostavljenimi za sklenitev pogodbe o zaposlitvi;
- spore v zvezi z nesrečami pri delu in poklicnimi boleznimi;
- spore med institucijami, ki zagotavljajo socialno varnost ali družinske dodatke, in njihovimi upravičenci, kadar se nanašajo na pravice, pristojnosti, regulativne in zakonske obveznosti obeh strank, brez poseganja v pristojnost upravnih in davčnih sodišč;
- civilne spore v zvezi s stavkami.

Gospodarska sodišča (Tribunais de Comércio)

Gospodarska sodišča so zlasti pristojna za obravnavo:

- postopkov v zvezi s plačilno nesposobnostjo, če je dolžnik gospodarska družba ali če je stečajna masa del podjetja;
- tožb za izjavo o neobstoju, ničnosti in odpovedi memorandumov in statutih gospodarskih družb;
- tožb za začasno razveljavitev ali preklic odločitev gospodarske družbe;
- tožb za ugotovitev dejanskega stanja, katerih podlaga se nanaša na industrijsko lastnino, v vseh primerih, ki jih ureja zakonik o industrijski lastnini.

Pomorska sodišča (Tribunais Marítimos)

Pomorska sodišča so pristojna za obravnavo zadev v zvezi s:

- povrnitvijo stroškov zaradi škode, ki so jo povzročile ali utrpeli ladje, čolni in druga plovila, ali stroškov, nastalih zaradi njihove pomorske uporabe v skladu s splošnimi zakonskimi določbami;
- pogodbami za gradnjo, popravila, nakup in prodajo ladij, čolnov in drugih plovil, če so namenjeni pomorski uporabi;
- pogodbami za prevoz po morju ali pogodbami o kombiniranem ali večmodalnem prevozu;
- pogodbami za zavarovanje ladij, čolnov in drugih plovil, namenjenih pomorski uporabi, in njihovega tovora;
- hipotekami in privilegiji v zvezi z ladjami ali čolni poleg vseh dejanskih jamstev v zvezi s plovili in njihovim tovorom;
- civilno odgovornostjo v zvezi z onesnaževanjem morja in drugih voda pod njihovo sodno pristojnostjo.

Sodišča za izvrševanje kazenskih sankcij (Tribunais de Execução de Penas)

Sodišča za izvrševanje kazenskih sankcij so zlasti pristojna za:

- odobritev spremljevalnih ukrepov (*liberdade condicional*) in odločitev o njihovem preklicu;
- pregledovanje, razširitev in ponovno proučitev varnostnega ukrepa internacije oseb, ki niso kazensko odgovorne (*inimputáveis*);
- odobritev pogojnega odpusta (*liberdade para prova*) in odločitev o njegovem preklicu;
- razglasitev konca zaporne kazni, kazni brez zakonsko določenega časovnega okvira (*pena relativamente indeterminada*) ali varnostnega ukrepa internacije.

Specializirana sodišča za intelektualno lastnino (Tribunal de Competência Especializada para a Propriedade Intelectual)

To sodišče ima sedež v Lizboni in je pristojno za obravnavanje ukrepov glede avtorskih in povezanih pravic, industrijske lastnine, internetnih domen, nazivov družb in poslovnih imen; pravna sredstva zoper odločitve, objavljene s strani Instituto Nacional da Propriedade Industrial (nacionalni inštitut za industrijsko lastnino), Fundação para a Computação Científica Nacional (sklad za nacionalne znanstvene analize) in Instituto dos Registos e do Notariado (inštitut za sodne tajnike in notarje).

Sodišča, ki imajo posebno pristojnost:

Sodišča, ki imajo posebno pristojnost, obravnavajo zadeve glede na vrsto postopka. To niso sodišča kot taka, temveč gre za oddelke okrožnih sodišč, in sicer so to civilni oddelki (*varas cíveis*), kazenski oddelki (*varas criminais*), senati za civilne tožbe (*juízo s cíveis*), kazenski senati (*juízos criminais*), senati, ki obravnavajo civilne zadeve manjšega pomena (*juízos de pequena instância cível*), senati, ki obravnavajo kazenske zadeve manjšega pomena (*juízos de pequena instância criminal*) in izvršilna sodišča (*juízos de execução*).

Varas cíveis so pristojni za obravnavo ukrepov za priglasitvene tožbe, katerih vrednost presega pristojnost prizivnega sodišča, kadar zakon določa, da v takih primerih odloča kolegijsko sodišče.

Varas criminais so med drugim pristojni za obravnavo primerov kazenske narave, ki sodijo v pristojnost kolegijskih sodišč ali sodišč s poroto.

Juízos cíveis so pristojni za obravnavo postopkov civilne narave, ki ne spadajo v sodno pristojnost *varas cíveis* ali *juízos de pequena instância cível*. *Juízos criminais* so zlasti pristojni za obravnavo primerov civilne narave, ki ne spadajo v pristojnost *varas criminais* ali *juízos de pequena instância criminal*.

Juizos de pequena instância cível so pristojni za obravnavo civilnih primerov po poenostavljenem postopku (*processo sumaríssimo*) in civilnih primerov, ki jih ne ureja Zakon o pravnem postopku in se zanje uporablja posebni postopek ter zoper odločitev katerih ni mogoče uporabiti rednega pravnega sredstva. *Juizos de pequena instância criminal* so zlasti pristojni za obravnavo primerov, za katere se uporablja eden od treh skrajšanih postopkov (*processo sumário, abreviado* in *sumaríssimo*).

Kot del izvršilnega postopka so izvršilna sodišča pristojna za izvajanje nalog, določenih v Zakonu o pravnem postopku.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/11/2013

Specializirana sodišča - Romunija

Ta stran vam ponuja informacije o specializiranih sodiščih v Romuniji.

Specializirana sodišča

Sodišče za otroke in družinske zadeve v Braşovu

Razsodišče za otroke in družinske zadeve v Braşovu obravnava zadeve v zvezi s kaznivimi dejanji, ki so jih storili otroci ali so bila storjena zoper njih. Preden je bilo to sodišče ustanovljeno, je takšne primere obravnavalo splošno sodišče v Braşovu.

Specializirana sodišča

V Romuniji obstajajo tri specializirana sodišča (prejšnja gospodarska sodišča):

- **specializirano sodišče v Cluju;**
- **specializirano sodišče v Mureşu;**
- **specializirano sodišče v Argeşu.**

Obravnavajo zadeve v zvezi s poslovnimi subjekti. To je vsaka oseba, ki se ukvarja s podjetniškimi posli.

Vojaška sodišča

Pristojnost vojaških sodišč je določena v zakoniku o kazenskem postopku. Vsako od vojaških sodišč ima status vojaške enote.

Hierarhija vojaških sodišč je naslednja:

- štiri vojaška sodišča (v Bukarešti, Cluj-Napoci, Iaşiju in Timişoari),
- vojaško sodišče v Bukarešti,
- vojaško pritožbeno sodišče v Bukarešti.

Na vojaških sodiščih opravljajo svoje funkcije vojaški sodniki, referenti, arhivarji in drugo osebje.

Vojaška sodišča

V Romuniji so štiri vojaška sodišča, in sicer v:

- Bukarešti;
- Cluj-Napoci;
- Iaşiju;
- Timişoari.

Vojaška razsodišča lahko kot najvišja sodišča prve stopnje obravnavajo zadeve, povezane s kaznivimi dejanji zoper romunsko obrambno sposobnost (tj. kazniva dejanja zoper vojaški red in disciplino, kazniva dejanja, storjena na bojišču, itd.) ali drugimi kaznivimi dejanji v zvezi z opravljanjem dolžnosti, ki jih je storilo vojaško osebje do vključno čina polkovnika.

Območno vojaško razsodišče v Bukarešti

Območno vojaško razsodišče obravnava naslednje zadeve:

- Kot **sodišče prve stopnje** obravnava zadeve, povezane z naslednjimi kaznivimi dejanji v zvezi z opravljanjem dolžnosti, ki so jih storili častniki do vključno čina polkovnika:
 1. nekatera kazniva dejanja zoper življenje, osebno integriteto ali zdravje;
 2. nekatera kazniva dejanja zoper osebno svobodo;
 3. nekatera kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost;
 4. nekatera kazniva dejanja zoper premoženje;
 5. nekatera kazniva dejanja, storjena na delovnem mestu ali v povezavi z njim;
 6. nekatera kazniva dejanja, ki ovirajo sodni postopek;
 7. naklepna kazniva dejanja, ki povzročijo smrt ali samomor žrtve;
 8. kazniva dejanja v zvezi s trgovanjem z drogami ali nedovoljenim uživanjem drog;
 9. stečaj, ki je posledica goljufije, če se prekršek nanaša na bančni sistem.
- Kot kasacijsko **sodišče** obravnava pritožbe zoper sodbe vojaških razsodišč v povezavi s kaznivimi dejanji, kadar oškodovanec na podlagi predhodne tožbe začne pravni postopek, ter pritožbe zoper kazenske sodbe vojaškega sodišča v povezavi s preventivnimi ukrepi, začasnim izpustom ali previdnostnimi ukrepi in zoper kazenske sodbe vojaškega sodišča v povezavi z izvrševanjem kazenskih sodb ali rehabilitacijo, ter druge zadeve, posebej določene z zakonom.
- Območno vojaško sodišče v okviru svoje pristojnosti prav tako odloča v **sporih o pristojnosti** med **vojaškimi razsodišči**.

Vojaško pritožbeno sodišče v Bukarešti

Vojaško pritožbeno sodišče je pristojno za naslednje zadeve:

- Kot **sodišče prve stopnje** obravnava:
 1. kazniva dejanja zoper državno varnost ali zoper mir in človeštvo, ki jih je storilo vojaško osebje;
 2. kazniva dejanja, ki so jih storili sodniki vojaškega sodišča ali območnega vojaškega sodišča ali vojaški tožilci iz vojaških tožilstev pri navedenih sodiščih.
- Kot **pritožbeno sodišče** obravnava pritožbe, vložene zoper sodbe območnega vojaškega sodišča na prvi stopnji.
- Kot **kasacijsko sodišče** obravnava pritožbe, vložene zoper kazenske sodbe vojaškega sodišča na prvi stopnji, kamor ne spadajo zadeve v pristojnosti območnega vojaškega sodišča, in druge zadeve, posebej določene z zakonom.
- Odloča v primeru **spora o pristojnosti** med območnimi vojaškimi sodišči, med vojaškimi sodišči in območnimi vojaškimi sodišči ali med vojaškimi sodišči v okviru pristojnosti različnih območnih vojaških sodišč, in v drugih zadevah, posebej določenih z zakonom.

Upravna sodišča

Upravna sodišča v Romuniji ne obstajajo. Za obravnavo upravnih zadev so pristojni posebni upravni oddelki na splošnih sodiščih.

Druga specializirana sodišča

Ustavno sodišče

Ustavno sodišče ima devet sodnikov, imenovanih za devetletni mandat, ki se ne more podaljšati ali obnoviti. Tri sodnike imenuje **parlament**, tri **senat** in tri **predsednik Romunije**. Sodniki ustavnega sodišča izvolijo predsednika sodišča s tajnim glasovanjem za triletni mandat. Ustavno sodišče tretjino svojih sodnikov zamenja vsaka tri leta.

V skladu s členom 146 **romunske ustave** so ustavnemu sodišču dodeljene naslednje pristojnosti:

- odloča o ustavnosti **zakonov** pred njihovo razglasitvijo na zahtevo predsednika Romunije, predsednika enega od dveh domov parlamenta, vlade, vrhovnega kasacijskega sodišča, varuha človekovih pravic, vsaj 50 poslancev ali 25 članov senata ali po uradni dolžnosti v primeru pobude, ki predlaga spremembo ustave;
- odloča o ustavnosti **mednarodnih pogodb** ali drugih mednarodnih sporazumov na zahtevo predsednika enega od dveh domov parlamenta, vsaj 50 poslancev ali 25 članov senata;

- odloča o ustavnosti predpisov **parlamenta** na zahtevo predsednika enega od dveh domov parlamenta, parlamentarne skupine ali vsaj 50 poslancev ali 25 članov senata;
- odloča o zahtevah za oceno protiustavnosti **zakonov in odlokov**, ki so vloženi na sodiščih ali sodiščih za trgovinsko arbitražo; takšno zahtevo lahko vloži tudi neposredno varuh človekovih pravic;
- odloča o **ustavnopravnih sporih** med javnimi organi na zahtevo predsednika Romunije, predsednika enega od dveh domov parlamenta, ministrskega predsednika ali predsednika vrhovnega sodnega sveta;
- spremlja spoštovanje **postopka** za izvolitev predsednika Romunije in potrdi rezultate volitev;
- izdaja **svetovalna mnenja** o predlogih za odstavitev predsednika Romunije s funkcije;
- ugotavlja obstoj **okolščin**, ki upravičujejo imenovanje začasnega vodje države, ter o svojih ugotovitvah poroča parlamentu in vladi;
- spremlja spoštovanje **postopka** za organizacijo in izvedbo referendumov ter potrdi rezultate referendumov;
- preverja, ali so izpolnjeni pogoji, ki državljanom omogočajo uveljavljanje svoje **zakonodajne pobude**;
- odloča o zahtevah za oceno protiustavnosti delovanja **političnih strank**;
- opravlja vse druge **dolžnosti**, določene s sistemsko zakonodajo sodišča (Zakon št. 47/1992, ponovno objavljen).

Pravne zbirke podatkov

Na spletu so na voljo naslednje pravne zbirke podatkov:

- vrhovno kasacijsko sodišče objavlja svojo sodno prakso na svoji [spletni strani](#);
- sodišča objavljajo povzetke sodb na portalu sodišča. Glej na primer [povzetke sodb pritožbenega sodišča v Bukarešti](#);
- Romunska pravna zbirka podatkov, s katero upravlja **zakonodajni svet Romunije**, vsebuje celotno besedilo romunskih zakonodajnih aktov (zakone, vladne odloke, sklepe vlade itd.).

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke podatkov je brezplačen.

Sorodne povezave

[Pristojnost sodišč – Romunija](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 20/03/2014

Specializirana sodišča - Slovenija

Več informacij o sodiščih v Sloveniji je na voljo na [uradni spletni strani Vrhovnega sodišča Republike Slovenije](#).

Na tej strani so navedene informacije o organizaciji specializiranih sodišč v Sloveniji.

Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje

V skladu z določbami zakonodaje so delovna sodišča pristojna za odločanje v individualnih in kolektivnih delovnih sporih, socialna sodišča pa v socialnih sporih.

Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje odločajo na prvi stopnji. O pritožbah zoper odločbe delovnih sodišč in socialnega sodišča prve stopnje odloča višje delovno in socialno sodišče, o pritožbah in revizijah zoper odločbe višjega delovnega in socialnega sodišča pa odloča Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Delovno sodišče je pristojno za odločanje v naslednjih individualnih delovnih sporih:

- o sklenitvi, obstoju, trajanju in prenehanju delovnega razmerja,

- o pravicah, obveznostih in odgovornostih iz delovnega razmerja med delavcem in delodajalcem oziroma njihovimi pravnimi nasledniki,
- o pravicah in obveznostih iz razmerij med delavcem in uporabnikom, h kateremu je delavec napoten na delo na podlagi dogovora med delodajalcem in uporabnikom,
- v zvezi s postopkom zaposlovanja delavca med delodajalcem in kandidatom,
- o pravicah in obveznostih iz industrijske lastnine, ki nastanejo med delavcem in delodajalcem na podlagi delovnega razmerja,
- o opravljanju del otrok, mlajših od 15 let, vajencev, dijakov in študentov,
- o kadrovskih štipendijah med delodajalci in dijaki ali študenti,
- o volonterskem opravljanju pripravništva,
- za katere tako določa zakon.

Delovno sodišče je pristojno za odločanje tudi, če je v odškodninskem sporu, za katerega je podana pristojnost delovnega sodišča, kot sospornik tožena zavarovalnica.

Delovno sodišče je pristojno za odločanje v naslednjih kolektivnih delovnih sporih:

- o veljavnosti kolektivne pogodbe in njenem izvrševanju med strankami kolektivne pogodbe ali med strankami kolektivne pogodbe in drugimi osebami,
- o pristojnosti za kolektivno pogajanje,
- o skladnosti kolektivnih pogodb z zakonom, medsebojni skladnosti kolektivnih pogodb ter skladnosti splošnih pravnih aktov delodajalca z zakonom in s kolektivnimi pogodbami,
- o zakonitosti stavke in drugih industrijskih akcij,
- o sodelovanju delavcev pri upravljanju,
- o pristojnostih sindikata v zvezi z delovnimi razmerji,
- v zvezi z določitvijo reprezentativnosti sindikata,
- za katere tako določa zakon.

Socialno sodišče je pristojno za odločanje v naslednjih socialnih sporih:

1. na področju **pokojninskega in invalidskega zavarovanja**:

- o pravici do in iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
- o pravici do in iz obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja,
- o plačevanju prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- o določitvi ali ukinitvi mest, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje,
- o prostovoljni vključitvi v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in plačevanju prispevkov za to zavarovanje,
- o priznanju in dokupu zavarovalne dobe,
- o pravici do državne pokojnine,
- v zvezi z matično evidenco;

2. na področju **zdravstvenega zavarovanja**:

- o pravici do obveznega zdravstvenega zavarovanja in pravicah, ki iz njega izhajajo, ter plačevanju prispevkov za to zavarovanje;

3. na področju **zavarovanja za primer brezposelnosti in zaposlovanja**:

- o pravici do in iz obveznega zavarovanja za primer brezposelnosti in plačevanju prispevkov za to zavarovanje,
- o prostovoljni vključitvi v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti in plačevanju prispevkov za to zavarovanje,
- o štipendiji, pri podeljevanju katere je odločilen premoženjski cenzus, in štipendiji za nadarjene,
- o posojilu za študij na podlagi jamstev in subvencioniranja obrestne mere, pri dodeljevanju katerega je odločilen premoženjski cenzus;

4. na področju **starševskega varstva in družinskih prejemkov**:

- o pravici do in iz zavarovanja za starševsko varstvo ter plačevanju prispevkov za to zavarovanje,
- o pravici do družinskih prejemkov;

5. na področju **socialnih prejemkov**:

- o socialno varstvenih dajatvah,
- o pravici do socialnih prejemkov iz različnih naslovov, če je njihov namen reševati socialno varnost upravičenca in če je za priznanje pravice do takega prejemka odločilen premoženjski cenzus.

Socialno sodišče je na zgoraj navedenih področjih pristojno tudi za odločanje v naslednjih socialnih sporih:

- o povrnitvi neupravičeno pridobljenih sredstev,
- o povrnitvi škode, ki jo je uradni državni organ ali nosilec javnih pooblastil povzročil zavarovancu ali upravičencu do socialnega varstva, oziroma škode, ki jo je zavarovanec povzročil zavodu v zvezi z zavarovalnim razmerjem ali v zvezi z uveljavljanjem pravic iz socialnega varstva.

Socialno sodišče je pristojno tudi za odločanje v socialnih sporih, za katere tako določa zakon.

V Republiki Sloveniji so naslednja delovna in socialno sodišče prve stopnje:

- Delovno sodišče v Celju, ki ima sedež v Celju in je pristojno za območje sodnega okrožja Celje,
- Delovno sodišče v Kopru, ki ima sedež v Kopru ter je pristojno za območje sodnih okrožij Koper in Nova Gorica,
- Delovno in socialno sodišče v Ljubljani, ki ima sedež v Ljubljani ter je pristojno za odločanje v delovnih sporih za območje sodnih okrožij Kranj, Krško, Ljubljana in Novo mesto ter za odločanje o socialnih sporih na ozemlju Republike Slovenije,
- Delovno sodišče v Mariboru, ki ima sedež v Mariboru ter je pristojno za območje sodnih okrožij Maribor, Murska Sobota, Ptuj in Slovenj Gradec.

Sodišča prve stopnje odločajo v delovnih sporih na sedežu sodišča, razen če je določeno, da odločajo na zunanjih oddelkih.

V delovnih in socialnih sporih sodišče prve stopnje odloča v **senatu**, ki ga sestavljajo sodnik kot predsednik senata in dva sodnika porotnika kot člana, pri čemer mora biti eden od njiju izvoljen s seznama kandidatov delavcev oziroma zavarovancev, drugi pa s seznama kandidatov delodajalcev oziroma zavodov.

Sodnik posameznik odloča v individualnih delovnih in socialnih sporih o premoženjskopравnih zahtevkih, 40.000 eurov. Sodnik posameznik mora ne glede na vrednost spornega predmeta odločati v nekaterih pomembnih zadevah (npr. v individualnih delovnih sporih v zvezi s suspenzom pogodbe o zaposlitvi, poskusnim delom, nadurnim delom, odmori, počitki, dopusti in drugo odsotnostjo z dela, obveznostjo opravljanja dela zaradi izjemnih okoliščin, disciplinskimi sankcijami, začasno odstranitvijo z dela zaradi začetka disciplinskega postopka in začasno premestitvijo ter v socialnih sporih o pravici do dodatka za pomoč in postrežbo, pravici do invalidnine za telesno okvaro in pravici do zdraviliškega zdravljenja).

Višje delovno in socialno sodišče

Višje delovno in socialno sodišče odloča o pritožbah zoper odločbe delovnih sodišč in socialnega sodišča prve stopnje. Vrhovno sodišče Republike Slovenije odloča o pritožbah in revizijah zoper odločbe višjega delovnega in socialnega sodišča.

Višje delovno in socialno sodišče ima sedež v Ljubljani.

Višje delovno in socialno sodišče odloča v senatu treh sodnikov.

Upravno sodišče Republike Slovenije

Upravno sodišče Republike Slovenije je pristojno za odločanje v upravnem sporu na način in po postopku, ki ga določa Zakon o upravnem sporu.

V upravnem sporu se zagotavlja sodno varstvo pravic in pravnih koristi posameznikov in organizacij proti odločitvam in dejanjem državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil v skladu z zakonom.

V upravnem sporu sodišče:

- odloča o zakonitosti dokončnih upravnih aktov, s katerimi se posega v pravni položaj tožnika,

- odloča o zakonitosti posamičnih aktov in dejanj, s katerimi organi posegajo v človekove pravice in temeljne svoboščine posameznika, če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo,
- odloča o zakonitosti aktov državnih organov, izdanih v obliki predpisa, kadar urejajo posamična razmerja
- odloča o javnopravnih sporih med državo in lokalnimi skupnostmi, med lokalnimi skupnostmi ter o sporih med njimi in nosilci javnih pooblastil, če zakon tako določa ali če ni z ustavo ali zakonom zagotovljeno drugo sodno varstvo,
- odloča o zakonitosti drugih aktov, če tako določa zakon.

V upravnem sporu odloča na prvi stopnji Upravno sodišče Republike Slovenije. O pritožbi in reviziji zoper odločbo prve stopnje v upravnem sporu odloča Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Upravno sodišče Republike Slovenije ima sedež v Ljubljani.

Upravno sodišče sodi na **sedežu** in na naslednjih **zunanjih oddelkih**:

- oddelku v Celju za območje sodnega okrožja Višjega sodišča v Celju,
- oddelku v Novi Gorici za območji sodnih okrožij Višjega sodišča v Kopru,
- oddelku v Mariboru za območje sodnih okrožij Višjega sodišča v Mariboru.

Upravno sodišče odloča v senatu treh sodnikov, razen v nekaterih zakonsko določenih primerih, v katerih odloča sodnik posameznik.

Vrhovno sodišče odloča o ustavitvi postopka po sodniku posamezniku, o pritožbah in revizijah v senatu treh sodnikov, v sporih o pristojnosti med upravnim sodiščem in sodiščem splošne pristojnosti oziroma specializiranim sodiščem v senatu treh sodnikov, v sporih o pristojnosti med upravnim sodiščem in vrhovnim sodiščem pa v senatu petih sodnikov

Pravne zbirke podatkov

Več informacij o sodiščih v Sloveniji je na voljo na [uradni spletni strani Vrhovnega sodišča Republike Slovenije](#).

Sorodne povezave

[Delovna sodišča](#)

[Upravno sodišče RS](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 27/03/2018

Specializirana sodišča - Slovaška

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.
Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [sk](#).

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Slovaškem

Upravna sodišča

Zadeve na področju upravnega prava so praviloma v pristojnosti **območnih sodišč** (*krajský súd*) in Vrhovnega sodišča Slovaške republike (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*).

Slovaška republika nima posebnih upravnih sodišč, ampak ima posebne **senate** upravnih sodnikov.

Specializirana sodišča

Ustavno sodišče

☞ **Ustavno sodišče Slovaške republike** (*Ústavný súd Slovenskej republiky*) je neodvisen sodni organ, pristojen za odločanje o ☞ **ustavnosti** pravnih aktov.

Sedež Ustavnega sodišča Slovaške republike je v mestu Košice, na naslovu Hlavná 110, Košice 042 65, drugi urad Ustavnega sodišča pa je v Bratislavi na naslovu Župné námestie 12.

Pristojnost

V skladu z Ustavo Slovaške republike Ustavno sodišče odloča, ali so:

- zakoni skladni z **Ustavo, ustavnimi zakoni in mednarodnimi pogodbami, ki jih je odobril Narodni svet Slovaške republike** ter so ratificirane in razglašene v skladu z zakonodajo,
- uredbe vlade ter splošni pravni akti ministrstev in drugih organov državne uprave skladni z Ustavo, ustavnimi zakoni in mednarodnimi pogodbami, ki jih je odobril Narodni svet Slovaške republike ter so ratificirane in razglašene v skladu z zakonodajo,
- splošni pravni akti skladni z Ustavo (člen 68), ustavnimi zakoni in mednarodnimi pogodbami, ki jih je odobril Narodni svet Slovaške republike ter so bile ratificirane in razglašene v skladu z zakonodajo, razen če je za odločanje o tem pristojno drugo sodišče,
- splošni pravni akti organov lokalnih enot državne uprave in splošni pravni akti organov samoupravnih enot (na podlagi člena 71(2)) skladni z Ustavo, ustavnimi zakoni in mednarodnimi pogodbami, razglašeni v skladu z zakonodajo,
- uredbe vlade ter splošni pravni akti ministrstev in drugih organov državne uprave skladni z Ustavo, ustavnimi zakoni, mednarodnimi pogodbami, razglašeni v skladu z zakonodajo, in zakoni, razen če je za odločanje o tem pristojno drugo sodišče.

Ustavno sodišče sprejema tudi naslednje odločitve:

- odloča o skladnosti izpogajanih mednarodnih pogodb, za katere je predpisano, da sta potrebna soglasje Narodnega sveta Slovaške republike in skladnost z Ustavo in/ali ustavnim zakonom,
- odloča, ali je predmet referendum, ki se razpiše na podlagi državljanske pobude ali resolucije Narodnega Sveta Slovaške republike (na podlagi člena 95(1)), skladen z Ustavo in/ali ustavnim zakonom,
- odloča v sporih o pristojnosti med organi državne uprave, razen če je predpisano, da je za odločanje o teh sporih pristojen drug državni organ,
- odloča o pritožbah, ki jih vložijo fizične ali pravne osebe in v katerih zatrjujejo kršitve svojih temeljnih človekovih pravic ali svoboščin iz mednarodne pogodbe, ki jo je ratificirala in v skladu z zakonodajo razglasila Slovaška republika, razen če mora o varstvu teh pravic in svoboščin odločati drugo sodišče,
- odloča o pritožbah, ki jih vložijo organi samoupravnih enot v zvezi z neustavnostjo ali nezakonnostjo odločitev o samoupravnih zadevah ali poseganja vanje, razen če mora o njihovem varstvu odločati drugo sodišče,
- razlaga Ustavo ali ustavne zakone v spornih zadevah,
- odloča o pritožbah, ki se vložijo zoper odločitev o potrditvi ali zavrnitvi mandata člana parlamenta,
- odloča, ali so bile volitve (predsednika Slovaške republike, poslancev Narodnega sveta in članov organov samoupravnih enot) izvedene v skladu z Ustavo in področnimi predpisi,
- odloča o pritožbah, ki se vložijo zoper izid referendum ali izid plebiscita o razrešitvi predsednika Slovaške republike,
- odloča, ali je odločitev o razpustitvi politične stranke ali gibanja oziroma o začasnih prepovedi izvajanja njihovih političnih dejavnosti skladna z ustavnimi in drugimi zakoni,
- odloča o ustavni obtožbi predsednika Slovaške republike, ki jo vložijo Narodni svet Slovaške republike zaradi predsednikove namerne kršitve Ustave ali izdaje,
- odloča, ali so bile odločitev o razglasitvi izrednih razmer ali nujnih razmer v državi in druge odločitve, povezane s takšno odločitvijo, izdane v skladu z Ustavo in/ali ustavnim zakonom.

Sestava sodišča

Ustavno sodišče ima **13 sodnikov**.

Sodnike Ustavnega sodišča imenuje predsednik Slovaške republike za dobo 12 let na podlagi predloga Narodnega sveta Slovaške republike. Narodni svet mora predlagati dvakrat več kandidatov, kot jih bo imenoval predsednik.

Druge pomembne informacije

Ustavno sodišče odloča bodisi v **tričlanskem senatu** bodisi na **plenarnem zasedanju**.

Odločitve Ustavnega sodišča so odločitve na najvišji stopnji, to pomeni, da se zoper njih ni mogoče pritožiti.

Ustavno sodišče lahko začne postopek, ko prejme **predlog**, ki ga vloži:

- vsaj ena petina vseh poslancev Narodnega sveta Slovaške republike,
- predsednik Slovaške republike,
- Vlada Slovaške republike,
- sodišče,
- generalni državni tožilec (*generálny prokurátor*),
- vsakdo, o katerega pravici bi bilo treba odločati, če gre za zadeve iz člena 127 (pritožbe fizičnih ali pravnih oseb) in člena 127a (pritožbe organov samoupravnih enot),
- Generalni revizijski urad Slovaške republike (*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) v zadevah iz člena 126(2) (ne glede na to, ali je pristojen za področje),
- varuh človekovih pravic v zadevah v zvezi z ustavnostjo zakonodaje iz člena 125(1) (ali je predmet referendumu, ki se razpiše na podlagi državljanske pobude ali resolucije Narodnega Sveta Slovaške republike, skladen z Ustavo in/ali ustavnim zakonom), če bi lahko nadaljnja uporaba takšne zakonodaje ogrozila temeljne pravice ali svoboščine oziroma človekove pravice in temeljne svoboščine, ki izvirajo iz mednarodne pogodbe, ki jo je Slovaška republika ratificirala in razglasila v skladu z zakonodajo.

Pravne podatkovne zbirke

Na [spletišču Ustavnega sodišča Slovaške republike](#) je na voljo prost dostop do:

- odločb sodišč,
- poročil o ugotovitvenih in drugih sodbah,
- sporočil za medije,
- informacij o mednarodnih dejavnostih,
- informacij o sodišču.

Specializirano kazensko sodišče

Specializirano kazensko sodišče (*Špecializovaný trestný súd*) v Pezinoku je bilo ustanovljeno leta 2009 kot naslednik specializiranega sodišča. Kazensko sodišče odloča o kazenskih zadevah. Je sodišče prve stopnje na enaki ravni kot območna sodišča. Zakon št. 291/2009 o Specializiranem kazenskem sodišču in spremembi nekaterih zakonov določa pristojnost in funkcije tega sodišča.

Kontaktne podatki Specializiranega kazenskega sodišča Slovaške republike:

Naslov: Suvorovova č. 5/A, P. O. BOX 117, 902 01 Pezinok

Telefon: +421 336903114

Telefaks: +421 336903272

Pristojnost

Specializirano kazensko sodišče je pristojno za obravnavo zadev v zvezi z naslednjimi kaznivimi dejanji:

- naklepni umor,
- siljenje in nedovoljeni vpliv v zvezi z javnim naročanjem in javnimi dražbami (člen 266(3) Kazenskega zakonika),
- ponarejanje denarja in finančnih instrumentov (člen 270(4) Kazenskega zakonika),
- nevestno delo uradne osebe (člen 326(3) in (4) Kazenskega zakonika v povezavi s kaznivimi dejanji iz pododstavkov (b), (c), (e), (f), (g), (h), (k) ali (l)),
- sprejemanje podkupnine (členi 328 do 331 Kazenskega zakonika),
- dajanje podkupnine (členi 332 do 335 Kazenskega zakonika),

- neposredna korupcija (člen 336 Kazenskega zakonika),
- dajanje podkupnine pri volitvah (člen 336a Kazenskega zakonika),
- ustanovitev, organizacija ali spodbujanje hudodelskih združb ali terorističnih skupin,
- posebej huda kazniva dejanja, ki jih storijo hudodelske združbe ali teroristične skupine,
- kazniva dejanja zoper premoženje iz Naslova 4 posebnega dela Kazenskega zakonika ali gospodarska kazniva dejanja iz Naslova 5 posebnega dela Kazenskega zakonika, če povzročijo škodo ali zaradi njih nastane neupravičeni dobiček v višini vsaj 25 000-kratnika zneska škode male vrednosti iz Kazenskega zakonika oziroma če zaradi obsega storjenega kaznivega dejanja nastane škoda v višini 25 000-kratnika zneska škode male vrednosti iz Kazenskega zakonika,
- škodovanje finančnim interesom Evropske unije,
- kazniva dejanja v zvezi z zgoraj naštetimi, kadar so izpolnjeni pogoji za združitev postopkov.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 18/03/2019

Specializirana sodišča - Finska

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [fi](#).

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Finskem.

Specializirana sodišča

Na Finskem je več specializiranih sodišč, njihove naloge pa so določene s posebnimi predpisi. Specializirana sodišča so bila ustanovljena za obravnavo zadev, ki jih ne morejo obravnavati splošna ali upravna sodišča, ker so zanje potrebni posebno strokovno znanje in izkušnje. Sestava specializiranih sodišč ponavadi odraža strokovno znanje in izkušnje, potrebne za zadevno področje. Specializirana sodišča so:

- delovno sodišče,
- gospodarsko sodišče,
- sodišče za zavarovalne zadeve,
- višje sodišče za obtožbe funkcionarjev.

Delovno sodišče

Delovno sodišče obravnava in rešuje spore v zvezi z razlago Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o državnih javnih uslužbencih, Zakona o občinskih javnih uslužbencih in prava, ki ureja pogodbe javnih uslužbencev, zaposlenih v Evangeličansko-luteranski cerkvi. Obravnava tudi spore v zvezi s pogodbami državnih javnih uslužbencev in kolektivnimi pogodbami za zaposlene.

Gospodarsko sodišče

Gospodarsko sodišče obravnava zadeve, ki jih urejajo Zakon o varstvu potrošnikov, Zakon o varuhu potrošniških pravic in Zakon o finančnih instrumentih. Obravnava tudi spore v zvezi s tržnimi in pogodbenimi pogoji, ki spadajo na področje uporabe prava o sporazumih med kreditnimi institucijami in podjetji, ter kršitve Zakona o omejevanju konkurence.

Sodišče za zavarovalne zadeve

Sodišče za zavarovalne zadeve je specializirano sodišče upravnega prava. Deluje kot sodišče, ki je pristojno za zadeve na področju varnosti prihodkov. Med drugim obravnava spore, ki izhajajo iz različnih vrst zdravstvenih in nezgodnih zavarovanj, ter pritožbe zoper odločitve uprave za pritožbe na področju pokojninskih zadev, uprave za pritožbe na področju nezgod, uprave za pritožbe na področju socialne varnosti in uprave za pritožbe na področju brezposelnosti.

Višje sodišče za obtožbe funkcionarjev

 [Višje sodišče za obtožbe funkcionarjev](#) je specializirano sodišče, ki obravnava obtožbe ministrov finske vlade, sodnikov Vrhovnega in Vrhovnega upravnega sodišča ter določenih višjih javnih uslužbencev zaradi protipravnega ravnanja pri opravljanju njihovih funkcij. Višje sodišče za obtožbe funkcionarjev se sestaja le po potrebi.

Dodatne informacije

Na [spletišču finskih sodišč](#) so na voljo informacije o pravosodnem sistemu Finske. To je portal, na katerem so na enem mestu zbrane informacije o sodiščih, tožilstvih, organih izvrševanja in pravni pomoči.

Med drugim vsebuje najnovejšo sodno prakso pritožbenih in upravnih sodišč ter povezave do spletišč vseh sodišč.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 08/02/2018

Specializirana sodišča - Švedska

 Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji specializiranih sodišč na Švedskem.

Specializirana sodišča

Za obravnavo posebnih primerov in zadev je bilo ustanovljenih nekaj posebnih sodišč:

- [delovno sodišče](#) rešuje delovne spore. Delovni spori so spori v razmerjih med delodajalci in delojemalci. Delovno sodišče je običajno prva in edina stopnja, pristojna za delovne spore. Kljub temu se nekateri delovni spori najprej obravnavajo na okrožnem sodišču, po tem pa se lahko vloži pritožba na delovno sodišče kot sodišče druge in končne stopnje;
- [gospodarsko sodišče](#) med drugim rešuje spore s področja zakonov o konkurenci in o tržnih praksah;
- [pritožbeno sodišče za patente](#) obravnava pritožbe zoper odločitve švedskega urada za patente in registracijo v zvezi s patenti, blagovnimi znamkami in znaki itd. Pritožbe zoper odločitve pritožbenega sodišča za patente se vložijo pri [vrhovnem upravnem sodišču](#).

Zemljiška in okoljska sodišča obravnavajo zadeve, kot so dovoljenja v vodnem sektorju in okolju škodljive dejavnosti, vprašanja varovanja zdravja, varstvo narave, zbiranje odpadkov, onesnažena območja in nevarni odpadki, odškodnine in nadomestila, povezana z okoljem, dovoljenja za gradnjo, rušenje in zemljišča v skladu z zakonom o prostorskem načrtovanju in gradnji, lokacijski zakupi, pritožbe glede načrtovanja, razdelitev zemljišč na parcele, komunalne služnosti in razlastitev. Na voljo je pet zemljiških in okoljskih sodišč, ki so specializirana sodišča na okrožnih sodiščih v mestih Nacka, Vänersborg, Växjö, Umeå in Östersund. Pritožbe zoper sodbe in odločitve zemljiških in okoljskih sodišč je mogoče vložiti pri pritožbenem zemljiškem in okoljskem sodišču, ki je del pritožbenega sodišča Svea (Svea hovrätt). Pritožbe v zadevah, začelih na zemljiškem in okoljskem sodišču, ki so že bile obravnavane na pritožbenem zemljiškem in okoljskem sodišču, se lahko vložijo pri vrhovnem sodišču.

Pomorska sodišča obravnavajo zadeve v skladu s švedskim pomorskim zakonikom (1994:1009). Na voljo je sedem pomorskih sodišč, ki so del okrožnih sodišč v mestih Luleå, Sundsvall, Stockholm, Kalmar, Malmö, Göteborg in Karlstad.

Sodišča za preseljevanje obravnavajo odločitve švedskega urada za preseljevanje v zvezi s tujci in državljanstvom. Sodišča za preseljevanje so specializirana sodišča, ki so del upravnih sodišč v mestih Malmö, Göteborg in Stockholm. Pritožbe zoper sodbe in odločitve sodišč za preseljevanje se lahko vložijo pri pritožbenem sodišču za preseljevanje, ki je del upravnega sodišča v Stockholmu.

Nekatere vrste sporov, ki se nanašajo na najemnine, lastništvo najemnikov in zakupe, so obravnavane na regionalnih razsodiščih za najem in zakup. To so **kvazisodni organi**, ki imajo podobne pristojnosti kot sodišča.

Druga specializirana sodišča

Na Švedskem ni ustavnega sodišča ali česar koli podobnega.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 19/06/2012

Specializirana sodišča - Anglija in Wales

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Na tej strani so na voljo informacije o nekaterih specializiranih sodiščih in tribunalih v Angliji in Walesu.

Upravna sodišča

V Združenem kraljestvu je bil z reformo pred kratkim uveden nov poenoten sistem tribunalov. Podrobnosti o tribunalih so na voljo na spletišču [sodne službe njenega veličanstva](#).

Tribunal prve stopnje (first-tier tribunal) je redni tribunal splošne pristojnosti. Njegova glavna funkcija je obravnavanje pravnih sredstev zoper odločbe državne uprave na področjih, za katera je pristojen. V nekaterih zadevah je pristojen za območje celotnega Združenega kraljestva. Tribunal prve stopnje ima trenutno šest senatov:

- senat za socialno varstvene prejemke (The Social Entitlement Chamber),
- senat za zdravje, izobraževanje in socialno skrbstvo (The Health Education and Social Care Chamber),
- senat za vojne pokojnine in nadomestila pripadnikom oboroženih sil (The War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber),
- senat za davke (The Tax Chamber),
- splošni senat za regulatorje (General Regulatory Chamber),
- senat za zadeve na področju priseljevanja in azila (Immigration and Asylum Chamber),

kmalu bo ustanovljen sedmi senat, pristojen za nepremičninske in stanovanjske zadeve.

Višji tribunal

Višji tribunal (upper tribunal) je pristojen za obravnavanje pravnih sredstev zoper odločitve tribunala prve stopnje. Pristojen je za celotno območje Združenega kraljestva in prav tako odloča v senatih. Pristojen je tudi za sodno presojo v zadevah, ki mu jih je odstopilo višje sodišče. Trenutno ima naslednje štiri senate:

- pritožbeni senat za upravne zadeve (The Administrative Appeals Chamber),
- senat za zemljišča (The Lands Chamber),
- senat za davke in premoženjske zadeve (The Tax and Chancery Chamber),
- senat za zadeve na področju priseljevanja in azila (Immigration and Asylum Chamber).

Tribunali in pritožbeni tribunali za delovnopravne zadeve

Tribunal za delovnopravne zadeve in pritožbeni tribunal za delovnopravne zadeve sta ločena od tribunala prve stopnje in višjega tribunala, čeprav bodo med njimi tesne povezave.

Na splošno je postopek pred tribunalom manj formalen kot pred sodišči. Člani tribunalov so lahko tudi izvedenci ali strokovnjaki, kot so zdravniki in drugi laiki, čeprav ima predsednik senata skoraj vedno ustrezno pravno izobrazbo.

V Angliji in Walesu je upravno sodišče pristojno za presojo zakonitosti upravnih aktov ter nadzor nad nižjimi sodišči in tribunalom.

Specializirana sodišča

V Angliji in Walesu so številna specializirana sodišča:

- na **sodiščih mrliških oglednikov** (Coroners' Courts) mrliški oglednik (včasih s poroto) preiskuje vzroke nasilnih, nenaravnih in sumljivih smrti ali nenadnih smrti, kadar ti niso znani,
- **sodišče za skrbniške zadeve** (Court of Protection) odloča v premoženjskih in z njimi povezanih zadevah, zadevah zdravstvene oskrbe in osebne dobrobiti odraslih (ter v nekaterih primerih otrok), ki niso sposobni skrbeti zase. Sodišče je pristojno tudi za odločanje o tem, ali je nekdo sposoben sprejeti določeno odločitev. Njegova sodna praksa se javno objavi, nanjo pa se je mogoče sklicevati tudi v drugih postopkih,
- pred **vojaškimi sodišči** (Courts Martial) v skladu z vojaškim pravom tečejo postopki zoper pripadnike oboroženih sil,
- **cerkvena sodišča** (Ecclesiastical Courts) odločajo o zadevah, ki so povezane z anglikansko cerkvijo in cerkvenim pravom.

Sorodne povezave

[Sodna služba njenega veličanstva](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 30/11/2016

Specializirana sodišča - Severna Irska

Na tej strani so informacije o tribunalih, ki spadajo v upravno pristojnost Sodne službe Severne Irske.

Za upravljanje več tribunalov na Severnem Irskem je odgovorno ministrstvo za pravosodje. V praksi to funkcijo opravlja Sodna služba Severne Irske (Northern Ireland Courts and Tribunals Service), ki je izvršilna agencija v okviru ministrstva za pravosodje.

Ministrstvo za pravosodje je po zakonu odgovorno za naslednje tribunale:

- tribunal za storitve oskrbe (Care Tribunal),
- tribunal za dobrodelne ustanove (Charity Tribunal),
- pritožbeni odbor Severne Irske za odškodnine žrtvam kaznivih dejanj (Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland),
- tribunal za zemljišča (The Lands Tribunal),
- tribunal za pregled zadev v zvezi z duševnim zdravjem (Mental Health Review Tribunal),
- tribunal Severne Irske za zdravje in varnost (Northern Ireland Health and Safety Tribunal),
- tribunal Severne Irske za kazni v cestnem prometu (Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal),
- tribunal Severne Irske za cenitve (Northern Ireland Valuation Tribunal),
- komisarji za socialno varnost in komisarjev za preživitvino (Office of Social Security Commissioners and Child Support Commissioners),
- tribunal za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami in invalidnih otrok (Special Educational Needs and Disability Tribunal),
- tribunal v skladu s priložo 11 k odredbi o zdravstvenih in osebnih socialnih storitvah (Severna Irska) iz leta 1972 (Tribunal under Schedule 11 of the HSS (NI) Order 1972).

Aprila 2010 je prevzelo tudi upravno odgovornost za službo za pritožbe (The Appeals Service) in svet za presojo najemnin (Rent Assessment Panel), ki se upravljata v skladu s sporazumom z ministrstvom za skupnosti o ravni storitve. Predvideno je, da bosta oba z zakonom prenesena na ministrstvo za pravosodje v okviru programa za reformo tribunalov.

Sodna služba Severne Irske zagotavlja tudi upravno podporo v skladu s sporazumom o ravni storitve tribunalom na ravni Združenega kraljestva, ki delujejo na Severnem Irskem, vključno s senatom za davčne zadeve (Tax Chamber), senatom za

priseljevanje in azil (Immigration and Asylum Chamber), senatom za pravice v zvezi z informacijami v okviru oddelka za splošne zadeve prvostopenjskega sodišča (Information Rights jurisdiction within the General Regulatory Chamber) in senatom za upravne pritožbe višjega tribunala (Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal).

Več informacij o delu tribunalov, ki jih upravlja Sodna služba Severne Irske, vključno z njihovimi kontaktnimi podatki, je na voljo na spletišču [Sodne službe Severne Irske](#).

Sorodne povezave

[Sodna služba Severne Irske](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 10/07/2018

Specializirana sodišča - Škotska

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci. Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Ta stran vsebuje pregled nekaterih specializiranih sodišč na Škotskem.

Upravna sodišča

S spremembami, uvedenimi od leta 2007, se je začel razvoj novega enotnega sistema sodišč v Združenem kraljestvu, ki še poteka. Informacije o tem so na voljo na spletni strani [Službe za tribunale](#) (The Tribunals Service). Tudi Škotska ima več tribunalov, ki obravnavajo zadeve, za katere je bila pristojnost prenesena na njih. Izvaja se program reform za poenotenje njihovega sodnega vodstva in strukturno poenostavitev.

Tribunal prve stopnje v ZK (First-tier tribunal)

Tribunal prve stopnje v ZK je splošen tribunal. Njegova glavna naloga je obravnava pritožb zoper odločitve vlade na področjih, za katera je pristojen. V nekaterih primerih je pristojen za celotno Združeno kraljestvo, vključno s Škotsko. Tribunal prve stopnje je razdeljen na štiri senate, dodani pa bodo novi senati za druga pravna področja. Sedanji štirje senati so:

- senat za pravice do socialnih prejemkov (The Social Entitlement Chamber);
- senat za zdravje, izobraževanje in socialno varstvo (The Health, Education and Social Care Chamber);
- senat za vojne pokojnine in odškodnine pripadnikom oboroženih sil (The War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber);
- senat za davčne zadeve (The Tax Chamber).

Višji tribunal v ZK (Upper tribunal)

Višji tribunal v ZK je bil ustanovljen za obravnavanje pritožb zoper odločbe tribunala prve stopnje v ZK. Pristojen je za celotno Združeno kraljestvo in razdeljen na senate. Prav tako je pristojen za preizkus odločb, zoper katere pritožba ni mogoča.

Škotski tribunali

Z zakonodajo je bilo na Škotskem ustanovljenih približno 20 ločenih tribunalov, ki obravnavajo pritožbe zoper številne različne odločitve vladnih javnih organov, sprejete v skladu s pristojnostmi, prenesenimi na škotski parlament in vlado. Vsak tribunal vodi predsednik ali drug vodstveni delavec in vsak ima svoje izvršilne pristojnosti. Sodne pristojnosti segajo od pritožb zoper parkirne kazni do prisilne obravnave in zadržanja pacientov s hudimi psihičnimi boleznimi.

Pritožbe zoper odločitve škotskih tribunalov obravnavajo civilna sodišča na Škotskem in jih lahko obravnavajo grofijski sodniki (Sheriff Principal) in Glavno civilno sodišče (Court of Session).

Reforma škotskih tribunalov

Škotska vlada je začela reformo škotskega sistema tribunalov. V skladu z zakonodajo, ki naj bi bila uvedena spomladi leta 2013, bo škotski najvišji sodnik, Lord President, vodil enotni škotski tribunal, sestavljen iz tribunala prve stopnje in višjega tribunala, podobno kot je v zgoraj opisanem sistemu za Združeno kraljestvo. Višji tribunal bo odgovoren za obravnavo večine pritožb zoper odločitve tribunala prve stopnje, ki bodo umaknjene iz sodne pristojnosti sodišč.

Praksa na tribunalih

Na splošno je postopek pred tribunali v Združenem kraljestvu in škotskimi tribunali manj formalen kot pred drugimi sodišči. Člani tribunalov so lahko pravni laiki, ki so specialisti za različna strokovna področja, na primer zdravniki, predsednik pa je praviloma pravni strokovnjak.

Zadeve upravnega prava (upravni spor) na Škotskem obravnava **Glavno civilno sodišče (Court of Session)**. [Zemljiški tribunal za Škotsko](#) (Lands Tribunal for Scotland) obravnava izpolnitve ali spremembe zemljiških obveznosti ter vprašanja odškodnine pri prisilnih odkupih.

Specializirana sodišča

Če na **Škotskem** neka zadeva (civilna ali kazenska) odpira ustavnopravna vprašanja, ki izhajajo iz prenosa pristojnosti s strani Združenega kraljestva (na primer vprašanja človekovih pravic), lahko o njej odloča vrhovno sodišče Združenega kraljestva.

Druga sodišča so:

- Sodišče Lorda Lyona (Court of the Lord Lyon) – obravnava zadeve v zvezi z grboslovjem
- [Škotsko zemljiško sodišče](#) (Scottish Land Court) – obravnava spore med zakupodajalci in zakupniki.

Sorodne povezave

[Služba za tribunale](#), [Zemljiški tribunal za Škotsko](#), Sodišče Lorda Lyona, [Škotsko zemljiško sodišče](#), škotski tribunali

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 06/02/2018